

Vergaderjaar 2024–2025

36 725VII

**Wijziging van de begrotingsstaat van het
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2025
(wijziging samenhangende met de
Voorjaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3, eerste lid](#), van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2025 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de begrotingsstaat inzake de agentschappen van dit ministerie.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J.J.M. Uitermark

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De eerste suppletoire begroting geeft een beeld van de uitvoering van de begroting 2025. De stand van de eerste suppletoire begroting wordt vanaf de stand van de ontwerpbegroting 2025 opgebouwd (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 1](#)).

De stand van de vastgestelde begroting 2025 is inclusief het amendement van het lid Bontenbal (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 121](#)), het gewijzigd amendement van de leden Sneller en Buijsse (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 79](#)), het amendement van het lid Inge van Dijk c.s. (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 14](#)), het amendement van het lid Van Baarle (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 12](#)).

In deze eerste suppletoire begroting wordt in de tabel budgettaire gevolgen van beleid de cijfers van zes begrotingsjaren weergegeven. In de kolom van begrotingsjaar 2030 zijn de middelen in verband met de extrapolatie gepresenteerd.

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht worden, die groter dan of gelijk zijn aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel. In het kader van transparantie of anderszins kan het voorkomen dat mutaties beneden deze ondergrenzen ook worden toegelicht.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV 2025

Artikel	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
1. Openbaar bestuur en democratie	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
2. Nationale Veiligheid	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
6. Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
11. Centraal apparaat	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
12. Algemeen	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
13. Nog onverdeeld	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
14. Slavernijverleden: fonds en herdenkingscomité	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
15. Een veilig Groningen met perspectief	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 10 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 20 mln. Ontvangsten: 20 mln.

2 Beleid

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x €1.000)

	Artikeln nummer	Uitgaven 2025	Uitgaven 2026	Uitgaven 2027	Uitgaven 2028	Uitgaven 2029	Uitgaven 2030
Vastgestelde begroting 2025		5.074.528	4.535.264	3.284.854	3.042.142	2.164.828	0
Belangrijkste suppletoire mutaties							
1) Wet op de politieke partijen kasschuif	1	– 8.382	– 217	298	8.301	0	0
2) Versterking kennis- en onderzoeksfunctie van de TK kasschuif	1	– 9.900	9.900	0	0	0	0
3) Overboeking min J&V Stelsel Bewaken en Beveiligen	2	6.361	6.361	6.361	6.361	6.361	6.361
4) Middelen Hooflijnenakkoord nationale veiligheid	2	7.500	32.310	77.570	77.570	77.570	77.570
5) Overboeking min DEF AIVD	2	20.453	161	161	0	0	0
6) EU boete open data richtlijn	6	14.860	0	0	0	0	0
7) Dienstverleningsovereenkomsten SSO's	11	25.000	0	0	0	0	0
8) Diensten en producten uitvoeringsorganisaties	11	100.190	0	0	0	0	0
9 Apparaatskosten NCG	11	3.928	24.147	81.274	73.008	107.355	64.780
10) Bestendigen organisatie apparaat min VRO	11	1.088	7.776	9.462	9.462	12.657	12.657
11) Aanvullende taakstelling apparaat (amendement Bontenbal)	13	7.278	9.824	9.824	9.824	9.824	9.824
12) Slavernijverleden kasschuif	14	– 7.325	1.675	3.310	675	1.665	0
13) Duurzaam herstel kasschuif	15	21.278	– 21.278	0	0	0	0
14) Aanvullende MKB maatregelen AP	15	0	12.540	11.230	6.230	0	0
15) Bijstelling schaderaming IMG	15	231.190	7.849	415.348	388.772	133.313	33.797
16) Knelpunten IMG kasschuif	15	– 9.959	– 4.453	698	599	5.750	7.365
17) Overboeking economische agenda naar min EZ	15	– 27.540	– 27.540	– 27.540	– 10.057	– 9.000	0
18) Verduurzaming bij lichte versterking AP	15	0	10.142	17.311	20.896	300	0
19) Verduurzaming bij lichte versterking kasschuif	15	– 13.000	0	0	0	4.500	8.500
20) Versterkingsoperatie kasschuif	15	– 65.000	0	0	0	16.000	49.000
21) Bijstelling raming versterkingskosten NCG	15	– 382.036	– 145.351	227.960	– 32.340	323.919	175.137
22) Versterkingsoperatie hogere bouwkosten	15	8.400	8.800	2.300	500	0	
23) Hogere bouwkosten compensatie gemeenten en provincie	15	0	64.700	0	0	0	0
24) Gestegen kosten batch 1588 AP	15	0	33.500	0	0	0	0
25) Nationaal Programma Groningen economische agenda kasschuif	15	45.500	– 6.100	– 6.000	– 33.400	0	0
26) Nationaal Programma Groningen AP provincie Groningen	15	16.381	32.784	29.067	36.035	45.333	27.359

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x €1.000)

	Artikelnnummer	Uitgaven 2025	Uitgaven 2026	Uitgaven 2027	Uitgaven 2028	Uitgaven 2029	Uitgaven 2030
27) Nationaal Programma Groningen AP economische agenda	15	24.500	56.100	56.000	56.000	0	0
28) Nationaal Programma Groningen kasschuif	15	65.780	13.384	320	- 6.792	- 45.333	- 27.359
29) Sociale agenda kasschuif	15	- 41.900	41.900	0	0	0	0
30) Sociale Agenda AP	15	0	0	79.000	117.000	137.600	145.600
31) Vergoeding schade door versterkingsmaatregelen AP opvraag	15	10.000	5.000	5.000	0	0	0
32) Eindejaarsmarge 2024	Alle	273.019	0	0	0	0	0
33) Extrapolatie 2030	Alle	0	0	0	0	0	2.146.408
34) Loon- en prijsbijstelling tranche 2025	Alle	78.862	73.780	69.130	66.496	61.590	61.078
35) Budgettaire invulling apparaatstaakstelling Hoofdlijnenakkoord	Alle	0	9.118	11.136	13.712	14.456	14.437
36) Overig	Alle	- 32.799	20.645	33.564	34.168	53.444	38.647
Stand 1^e suppletoire begroting 2025		5.438.255	4.812.721	4.397.638	3.885.162	3.122.132	2.851.161

Toelichting

1. Wet op de politieke partijen kasschuif

Voor de Wet op politieke partijen (Wpp) is er subsidiebudget voor decentrale politieke partijen beschikbaar. In verband met vertraging van de inwerkingtreding van de Wpp naar 2026 vindt er een kasschuif plaats van 2025 en 2026 met een totaalbedrag van circa € 8,5 mln. naar 2027 en 2028. Hierdoor zijn de subsidiebudgetten voor decentrale politieke partijen vanaf 2026 structureel.

2. Versterking kennis- en onderzoeksfunctie van de TK kasschuif

Voordat de middelen uit het Hoofdlijnenakkoord kunnen worden ingezet voor versterking van de kennis- en onderzoeksfunctie van de Tweede Kamer is onderzoek nodig naar hoe het bedrag goed besteed kan worden. De middelen zijn daarom via een kasschuif van 2025 (- € 9,9 mln.) naar 2026 (€ 9,9 mln.) geschoven om deze in een realistischer kasritme te krijgen.

3. Overboeking min J&V Stelsel Bewaken en Beveiligen

Voor het versterken en vernieuwen van het stelsel bewaken en beveiligen, ontvangt het ministerie van BZK van het ministerie van Justitie en Veiligheid vanaf 2025 structureel € 6,4 mln.

4. Middelen hoofdlijnenakkoord nationale veiligheid

In het hoofdlijnenakkoord is afgesproken dat er een structureel bedrag beschikbaar wordt gesteld voor Nationale Veiligheid. Het ministerie van BZK ontvangt van het ministerie van Justitie en Veiligheid in 2025 € 7,5 mln., in 2026 € 32,3 mln. en de daarop volgende jaren jaarlijks € 77,5 mln.

5. Overboeking min DEF AIVD

Het ministerie van BZK ontvangt in 2025 € 20,4 mln. van het ministerie van Defensie voor de bijdrage in het kader van de kostendeling van gezamenlijke eenheden, detachering en bedrijfsvoeringskosten.

6. EU boete open data richtlijn

Bij de tweede suppletoire 2024 is € 14,9 mln. gereserveerd in het geval het Europese Hof van Justitie over zou gaan tot vaststelling van een forfaitaire som vanwege de te late omzetting van de Europese Open Data Richtlijn in Nederlandse wetgeving. De uitspraak werd verwacht in 2024, maar heeft toen niet plaatsgevonden. De uitspraak volgt in 2025. Daarom worden de gereserveerde middelen meegenomen naar 2025.

7. Dienstverleningsovereenkomsten SSO's

De raming van de kosten van de dienstverlening van baten-lastenagentschappen die via het kerndepartement lopen voor de dienstverleningsovereenkomsten (DVA's) wordt bijgesteld (€ 25,0 mln.).

8. Diensten en producten uitvoeringsorganisaties

Jaarlijks worden bij het voorjaar op basis van de jaarplanraming de tariefgefinancierde diensten en producten van de uitvoeringsorganisaties (vooral de Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding), vastgesteld en verwerkt. Hierop worden de uitgaven- en ontvangstenbudgetten aangepast (€ 100,2 mln.).

9. Apparaatskosten NCG

De reguliere schade- en versterkingsraming wordt jaarlijks geactualiseerd bij de Voorjaarsnota. De apparaatskosten NCG worden ook bijgesteld naar aanleiding van de nieuwe versterkingsraming. Door de langere looptijd van de versterkingsoperatie zullen ook de apparaatskosten tot na 2028 doorlopen.

10. Bestendigen organisatie apparaat ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

In 2024 is het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) als zelfstandig departement opgericht met structurele taken. De apparaatsbudgetten van VRO zijn echter voor een groot deel incidenteel en nemen op termijn af. De afname komt doordat recente kabinetten incidenteel geld beschikbaar hebben gesteld. Ten behoeve van de structurele taken van VRO worden er middelen vrijgemaakt voor de bestendiging van het apparaat. De apparaatsuitgaven van VRO worden verantwoord op het centraal apparaatsartikel van de begroting van BZK. Vanaf 2026 worden deze verantwoord op het centraal apparaatsartikel van VRO (H22).

11. Aanvullende taakstelling apparaat (amendement Bontenbal)

Conform de grondslag is de dekking van het amendement-Bontenbal (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 121](#)) voor een deel verder verdeeld over de uitvoeringsorganisaties. Hiervoor zijn middelen overgeboekt naar artikel 13 onvoorzien (€ 3,6 mln. vanaf 2026 structureel). Daarnaast wordt het amendement gedekt uit de prijsbijstelling (€ 7,3 mln. in 2025 en € 6,3 mln. vanaf 2026 structureel).

12. Slavernijverleden kasschuif

Tijdens het vormgeven van artikel 14 was het kasritme nog niet bekend. Middels een kasschuif zijn de middelen (- € 7,3 mln. in 2025) in het juiste kasritme gezet voor de komende jaren.

13. Duurzaam herstel kasschuif

Duurzaam schadeherstel zal deel gaan uitmaken van de versterkings- en hersteloperatie Groningen (Kamerstukken II, 2021/2022, [33 529, nr. 948](#)). Er is een kasschuif van 2026 naar 2025 (€ 21,3 mln.) om zo de middelen duurzaam herstel in het juiste kasritme te zetten.

14. Aanvullende MKB maatregelen AP

Van de Aanvullende Post zijn middelen (€ 30,0 mln. voor de jaren 2026 tot en met 2028) overgeboekt voor aanvullende MKB-maatregelen. Er is onderzocht in hoeverre hulp aan MKB-ondernemers die nadelige gevolgen

ondervinden van de gaswinning verbeterd kan worden. Daaruit blijkt met name dat gedupeerde micro-ondernemers in het aardbevingsgebied aanvullende hulp hard nodig hebben. Deze zwaarst getroffen ondernemers zijn veel tijd en energie kwijt aan schadeherstel en/of een versterkingstraject. Dit gaat vaak ten koste van het ontwikkelen van de eigen onderneming.

15. Bijstelling schaderaming IMG

De raming van de schadeafhandeling door het IMG wordt ieder jaar geactualiseerd. Naar aanleiding daarvan wordt het in de BZK-begroting opgenomen bedrag voor de schadebetalingen bijgesteld over de gehele begrotingsperiode. Het betreft de uitgaven voor de bijdrage aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), de vergoedingen fysieke en immateriële schade en waardedaling.

16. Knelpunten IMG kasschuif

In de kabinetsreactie op de parlementaire enquête is aangekondigd dat het IMG de bevoegdheid krijgt om individuele knelpunten in de schadeafhandeling voortvarender op te lossen (maatregel 4 uit Nij Begun). Een deel van de toegevoegde eindejaarsmarge is met een kasschuif naar latere jaren geschoven om zo de middelen in het juiste kasritme te zetten.

17. Overboeking economische agenda naar min EZ

Er is een overboeking naar het ministerie van Economische Zaken van in totaal € 101,7 mln. voor de jaren 2025 tot en met 2029 voor ondersteuning bij de Economische Agenda Groningen onder de noemer Economische Bedrijvigheid. Het budget is bedoeld voor strategische acquisitie, met als doel: het aantrekken van nieuwe (internationale) bedrijvigheid met strategische, toegevoegde waarde voor de regio. Verder is een deel van het budget bestemd voor de Noordelijke Ontwikkelmaatschappij (NOM) en de Economic Board Groningen (EBG). Tot slot wordt het budget gebruikt voor het ondersteunen van de uitvoeringskracht vanuit het ministerie van Economische Zaken bij projecten, innovatie en opschaling het benutten van bestaande regelingen en in aanmerking komen voor nationale en Europese financiering.

18. Verduurzaming bij versterking AP

Van de Aanvullende Post zijn middelen (€ 48,6 mln. voor de jaren 2026 tot en met 2029) overgeboekt voor de uitvoering maatregel 29 uit Nij Begun naar de BZK begroting. Het betreft hier verduurzaming bij lichte versterking door NCG.

19. Verduurzaming bij versterking kasschuif

Ter uitvoering van maatregel 28 uit Nij Begun neemt NCG verduurzamingsmaatregelen mee bij de uitvoering van de versterkingsoperatie voor (middel)zware versterkingen. Via een kasschuif (€ 13,0 mln. voor 2025) wordt een deel van de eindejaarsmarge naar de jaren 2029 en 2030 doorgeschoven om zo de middelen in het juiste kasritme te zetten.

20. Versterkingsoperatie kasschuif

Via een kasschuif worden de middelen (€ 65,0 mln. voor 2025) voor maatwerk in de versterkingsoperatie die voor een deel via de eindejaarsmarge toegevoegd zijn aan de begroting voor 2025 doorgeschoven naar latere jaren om beter aan te sluiten bij de verwachte uitgaven.

21. Bijstelling raming versterkingskosten NCG

Ieder jaar wordt bij de Voorjaarsnota de raming van de versterkingsoperatie geactualiseerd. Naar aanleiding van deze actualisatie worden de geraamde uitgaven en ontvangsten voor de gehele

periode tot en met 2030 aangepast. NCG heeft een diepteanalyse uitgevoerd naar de einddatum van de versterkingsoperatie. Daaruit volgt dat het merendeel van de versterkingsopgave voor eind 2028 is afgerond. De analyse laat echter ook zien dat de beoogde einddatum voor de afronding van de versterking in 2028 niet voor alle gebouwen behaald kan worden. De huidige raming is gebaseerd op de laatste actualisatie van de diepteanalyse van maart 2025. Hieruit volgt dat de versterkingskosten in 2025 naar beneden zijn bijgesteld, en stijgen in latere jaren ten opzichte van de Voorjaarsnota 2024. De versterking zal dus langer op een hoger uitvoeringsniveau duren dan vorig jaar werd verwacht. De totale bijstelling t/m 2030 op de versterkingskosten onder de categorie opdrachten is – € 237,4 mln. Hier staan bijstellingen naar boven op de budgetten voor vergoeding voor schade door versterken (bijstelling tot en met 2030 is € 65,7 mln.), versterken in eigen beheer (bijstelling tot en met 2030 is € 332,8 mln.) en diverse subsidies versterken tegenover.

22. Versterkingsoperatie hogere bouwkosten

Er is een tegenvaller als gevolg van gestegen bouwkosten en indexatie (meerjarig € 20,0 mln.) op diverse versterkingsprojecten uit bestuurlijke afspraken. Deze tegenvaller wordt gedekt vanuit de generale middelen.

23. Hogere bouwkosten compensatie gemeenten en provincie

Er is nog een tegenvaller als gevolg van gestegen bouwkosten en verdere indexatie (€ 64,7 mln.) op de versterkingsoperatie in Batch 1588. Deze tegenvaller wordt gedekt vanuit de generale middelen.

24. Gestegen kosten batch 1588 AP

Als onderdeel van de bestuurlijke afspraken worden gemeenten gecompenseerd voor de uitvoering van de versterkingsoperatie van Batch 1588. Voor gestegen bouwkosten zijn in Nij Begun middelen gereserveerd die van de Aanvullende Post naar de BZK-begroting zijn overgeboekt (€ 33,5 mln. voor 2026).

25. Nationaal Programma Groningen economische agenda kasschuif

Middels een kasschuif worden de middelen doorgeschoven van latere jaren naar 2025 (€ 65,8 mln.) en 2026 (€ 13,4 mln.) om beter aan te sluiten bij de verwachte uitgaven.

26. Nationaal Programma Groningen AP provincie Groningen

Met het NPG wordt geïnvesteerd in de leefbaarheid, in de economische ontwikkeling en in de energietransitie in Groningen. Vanuit de Aanvullende Post zijn voor de jaren 2025 tot en met 2030 middelen voor de NPG-aanvraag van de provincie Groningen (totaal € 187,0 mln.) toegevoegd aan de BZK-begroting.

Hierover ontvangt de Tweede Kamer in een aparte Kamerbrief een separate onderbouwing conform de rijksbrede werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW 3.1.).

27. Nationaal Programma Groningen AP economische agenda

De verwachting was begin 2024 dat er al een start gemaakt zou worden met de Economische Agenda. Die is echter in 2025 definitief opgeleverd en de eerste projecten dienen zich aan. Daarom zijn vanuit de Aanvullende Post voor de jaren 2025 tot en met 2028 middelen toegevoegd aan de BZK-begroting voor het startkapitaal van de economische agenda (totaal € 192,6 mln.).

Hierover ontvangt de Tweede Kamer in een aparte Kamerbrief een separate onderbouwing conform de rijksbrede werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW 3.1.).

28. Nationaal Programma Groningen kasschuif

Middels een kasschuif worden de middelen doorgeschoven van latere

jaren naar 2025 (€ 45,5 mln.) om beter aan te sluiten bij de verwachte uitgaven.

29. Sociale agenda kasschuif

De sociale agenda bestaat uit concrete doelstellingen en investeringen die ten goede komen aan de leefbaarheid, onderwijskwaliteit, armoedebestrijding, gezondheid en arbeidsparticipatie van inwoners. Via een kasschuif worden de middelen van 2025 (- € 15,1 mln.), die via de eindejaarsmarge zijn toegevoegd, naar latere jaren geschoven om zo de middelen in het juiste kasritme te zetten.

30. Sociale Agenda AP

Van de Aanvullende Post zijn voor de jaren 2027 tot en met 2030 middelen toegevoegd aan de BZK-begroting voor de sociale agenda (totaal € 479 mln.).

31. Vergoeding schade door versterkingsmaatregelen AP opvraag

Vanuit de Aanvullende Post zijn voor de jaren 2025 tot en met 2027 middelen (totaal € 20,0 mln.) voor de uitvoering van maatregel 16 (vergoeding eigen tijd van bewoners) uit Nij Begun toegevoegd aan de BZK-begroting.

32. Eindejaarsmarge

Dit betreft de ontvangen eindejaarsmarge van 2024 (€ 273 mln.). Hiervan is € 261 mln. ontvangen voor artikel 15 Een veilig Groningen met perspectief. Er heeft een korting plaatsgevonden om generale problematiek te dekken. De korting is niet van toepassing op de middelen voor Groningen.

33. Extrapolatie 2030

In miljoenennotajaar 2025 is het jaar 2030 toegevoegd aan de begroting. De middelen voor 2030 zijn via de extrapolatie in de 1e suppletoire begroting toegevoegd.

34. Loon- en prijsbijstelling

De tranche 2025 van de loon- en prijsbijstelling is toegevoegd aan de BZK-begroting. Van de prijsbijstelling is 50% overgemaakt. Ook de loonbijstelling is niet volledig uitgekeerd. Het kabinet heeft besloten om de loonbijstelling voor externe inhuur tranche 2025 in te houden. Dit wordt ingezet ter dekking van rijksbrede problematiek.

35. Budgettaire invulling apparaatstaakstelling Hoofdlijnenakkoord

De apparaatstaakstelling voor BZK en VRO uit het Hoofdlijnenakkoord bedraagt structureel € 121 mln. De invulling van de taakstelling valt uiteen in drie delen: invulling door de beleidskern en staf (fte-reductie) van € 23 mln. structureel, besparingen op (beleids)budgetten van € 41 mln. structureel en daarnaast besparingen op de bedrijfsvoering uitgevoerd door de Shared Service Organisaties (€ 57 mln.). Als gevolg van de beleidskeuzes wordt een aantal beleidsonderwerpen afgebouwd of wordt hier minder geld aan besteed. Hierbij kan worden gedacht aan een reductie van het aantal congressen en bijeenkomsten dat wordt georganiseerd, vermindering van opdrachten voor onderzoeken en het verminderen van subsidies. Op de begroting van BZK komt deze dekking grotendeels vanuit (beleids)budgetten van artikel 1, 6 en 7. Structureel betreft dit € 6,1 mln. voor artikel 1, € 5,9 mln. voor artikel 6 en € 5,4 mln. voor artikel 7. Met de wijze waarop de taakstelling op het gezamenlijk apparaat van BZK en VRO budgettair is ingevuld, wordt de uitvoering zoals bedoeld in de motie-Chakor niet geraakt (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 18](#)).

Tabel 3 Belangrijkste suppletoire ontvangsten mutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Ontvangst en 2025	Ontvangst en 2026	Ontvangst en 2027	Ontvangst en 2029	Ontvangst en 2029	Ontvangsten 2030
Vastgestelde begroting 2025		1.771.618	2.175.828	1.918.923	946.271	821.653	0
Belangrijkste suppletoire mutaties							
1) Diensten en producten uitvoeringsorganisaties	11	100.190	0	0	0	0	0
2) Dienstverleningsovereenkomst en SSO's	11	25.000	0	0	0	0	0
3) Bijstelling raming apparaat ontvangsten NAM versterkingsoperatie	11	- 32.216	- 44.596	33.488	78.992	65.198	98.163
4) Bijstelling raming ontvangsten NAM versterkingsoperatie	15	- 174.292	- 338.085	- 139.329	182.657	- 39.554	270.481
5) Bijstelling raming knelpunten IMG	15	- 35.500	0	0	0	0	0
6) Bijstelling raming ontvangsten IMG	15	83.515	225.634	543	398.836	372.595	317.622
7) Bijstelling raming ontvangsten NAM Juridische Bijstand	15	- 5.721	4.139	4.226	4.226	4.226	10.793
8) Extrapolatie 2030	Alle	0	0	0	0	0	264.527
9) Overige mutaties	Alle	24.389	3.820	4.794	5.159	5.581	5.581
Stand 1^e suppletoire begroting 2025		1.756.983	2.026.740	1.822.645	1.616.141	1.229.699	967.167

Toelichting

1. Diensten en producten uitvoeringsorganisaties

Jaarlijks worden bij het voorjaar op basis van de jaarplanraming de tariefgefinancierde diensten en producten van de uitvoeringsorganisaties (vooral de Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding), vastgesteld en verwerkt. Hierop worden de uitgaven- en ontvangstenbudgetten aangepast (€ 100,2 mln.).

2. Dienstverleningsovereenkomsten SSO's

Er zijn meerontvangsten van de dienstverlening van de baten-lastenagentschappen die via het kerndepartement lopen voor de dienstverleningsovereenkomsten (DVA's). Middels een desaldering worden de geraamde kosten verhoogd.

3. Bijstelling raming apparaat ontvangsten NAM versterkingsoperatie

Verder heeft een bijstelling van ontvangsten van de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) plaatsgevonden (minder ontvangsten in 2025 van € 32,2 mln. naar € 44,6 mln. in 2026 en vanaf 2027 meer ontvangsten van € 33,5 mln oplopend naar € 98,2 mln. in 2030).

4. Bijstelling raming ontvangsten NAM versterkingsoperatie

De kosten voor de versterkingsoperatie worden via een heffing bij de NAM in rekening gebracht. Als gevolg van de bijstelling van de uitgaven voor de versterkingsoperatie worden ook de geraamde ontvangsten van NAM bijgesteld. De geraamde ontvangsten in 2025 worden met € 174,3 mln naar beneden bijgesteld.

5. Bijstelling raming knelpunten IMG

De raming is bij de uitgaven en bij de ontvangsten voor 2025 met € 35,5

mln. neerwaarts bijgesteld om zo aan te sluiten bij de laatste prognose.

6. Bijstelling raming ontvangsten IMG

De uitgaven voor de schadeafhandeling worden via een heffing bij NAM in rekening gebracht. Als gevolg van de bijstelling van de uitgaven voor schade worden ook de geraamde ontvangsten van NAM bijgesteld. Het betreft de ontvangsten voor uitvoeringskosten, fysieke en immateriële schade en waardedaling.

7. Bijstelling raming ontvangsten NAM Juridische Bijstand

De kosten voor juridische bijstand aan bewoners worden bij de NAM in rekening gebracht (excl. btw). De actualisatie van de uitgavenraming leidt daarom eveneens tot een bijstelling op de ontvangsten. De geraamde ontvangsten voor de juridische bijstand worden opwaarts bijgesteld met cumulatief € 11 mln. tot en met 2030 naar aanleiding van de jaarlijkse actualisatie van de schaderaming. De neerwaartse bijstelling in 2025 betreft een bedrag van ca. € 6 mln.

8. Extrapolatie

In miljoenennotajaar 2025 is het jaar 2030 toegevoegd aan de begroting. De middelen voor 2030 zijn via de extrapolatie in de 1e suppletoire begroting toegevoegd.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1. Openbaar bestuur en democratie

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Openbaar bestuur en democratie (bedragen x € 1.000)

Art	Verplichtingen	Ontwerp begroting (1)	Mutatie s via NvW, moties, amendement en ISB (2)	Vastgestelde begroting (1) + (2)	Mutatie s le suppletoire begroting (4)	Stand le suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie e 2026	Mutatie e 2027	Mutatie e 2028	Mutatie e 2029	Mutatie 2030
.		164.462	0	164.462	- 26.561	137.901	1.636	- 4.993	4.217	- 3.862	153.877
	Uitgaven	164.462	0	164.462	- 26.561	137.901	1.636	- 4.993	4.217	- 3.862	153.877
1.1	Bestuur en regio	52.573	0	52.573	- 1.849	50.724	- 4.686	- 4.129	- 4.835	- 5.285	36.963
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	14.031	0	14.031	2.631	16.662	- 442	- 2.123	- 2.008	- 1.744	10.549
	Multiproblematiek	1.518	0	1.518	0	1.518	0	1.300	1.300	1.300	214
	Antidiscriminatie	135	0	135	0	135	0	0	0	0	18
	Oorlogsgravenstichting	4.066	0	4.066	675	4.741	767	600	750	900	5.064
	Bestuur en regio	2.486	0	2.486	664	3.150	- 151	- 365	- 400	- 286	711
	Basisinfrastructuur	840	0	840	2.000	2.840	0	0	0	0	0
	Werk aan Uitvoering	1.686	0	1.686	0	1.686	0	0	0	0	0
	Versterken rechtsstaat	3.300	0	3.300	- 708	2.592	-	-	-	-	4.542
	<i>Oprachten</i>	22.750	0	22.750	- 4.611	18.139	1.058	1.058	1.058	1.058	12.013
	Multiproblematiek	393	0	393	0	393	4.244	1.847	2.427	3.141	665
	Bestuur en regio	11.452	0	11.452	- 974	10.478	0	0	0	0	4.211
	Antidiscriminatie	381	0	381	0	381	1.037	1.000	1.213	1.728	936
	Versterken rechtsstaat	6.830	- 500	6.330	- 1.005	5.325	0	0	- 214	- 413	2.617
	Antidiscriminatie	3.694	500	4.194	- 2.632	1.562	- 2.886	- 847	-	-	3.584
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	279	0	279	0	279	0	0	0	0	278
	Diverse bijdragen	279	0	279	0	279	0	0	0	0	278
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	14.974	0	14.974	- 323	14.651	0	0	0	0	13.985
	Groeiopgave Almere	9.974	0	9.974	0	9.974	0	0	0	0	8.985
	Diverse bijdragen	5.000	0	5.000	- 323	4.677	0	0	0	0	5.000
	<i>Bijdrage aan (inter)nationale organisaties</i>	39	0	39	0	39	0	0	0	0	38
	Bijdragen internationaal	39	0	39	0	39	0	0	0	0	38
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	0	0	0	454	454	0	0	0	0	0
	RWS	0	0	0	454	454	0	0	0	0	0
	<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	500	0	500	0	500	0	- 159	- 400	- 400	100
	Multiproblematiek	500	0	500	0	500	0	- 159	- 400	- 400	100
1.2	Democratie	111.889	0	111.889	- 24.712	87.177	6.322	- 864	9.052	1.423	116.914
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	60.142	1.000	61.142	- 6.982	54.160	- 217	- 181	10.248	3.088	55.024
	Politieke partijen	32.910	0	32.910	630	33.540	0	0	2.426	3.567	30.858

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Openbaar bestuur en democratie (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting (1)	Mutatie s via NvW, moties, amend ement en en ISB (2)	Vastgest elde begroting (3) = (1) + (2)	Mutatie s le supplet oie begroting (4) = (3) + (4)	Stand 1e supplet re begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie e 2026	Mutatie e 2027	Mutatie e 2028	Mutatie e 2029	Mutatie 2030
Comité 4/5 mei	133	0	133	0	133	0	0	0	0	115
ProDemos	9.581	1.000	10.581	0	10.581	0	- 479	- 479	- 479	7.817
Verbinding inwoner en overheid	2.989	0	2.989	- 150	2.839	0	0	0	0	2.039
Toerusting en ondersteuning politieke ambtsdragers	2.655	0	2.655	1.050	3.705	0	0	0	0	2.637
Weerbaar bestuur	3.492	0	3.492	- 130	3.362	0	0	0	0	3.336
St Thorbeckeleerstoel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	72
Decentrale politieke partijen	8.382	0	8.382	- 8.382	0	- 217	298	8.301	0	8.150
<i>Opdrachten</i>	<i>42.267</i>	<i>-</i>	<i>41.267</i>	<i>-</i>	<i>19.777</i>	<i>5.256</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>51.191</i>
		<i>1.000</i>		<i>21.490</i>			<i>1.966</i>	<i>2.479</i>	<i>2.948</i>	
Verbinding inwoner en overheid	33.031	-	32.031	-	12.983	8.277	-	-	-	42.103
		<i>1.000</i>		<i>19.048</i>			<i>1.500</i>	<i>1.713</i>	<i>2.182</i>	
Toerusting en ondersteuning politieke ambtsdragers	556	0	556	0	556	0	0	0	0	846
Weerbaar bestuur	8.680	0	8.680	- 2.442	6.238	-	- 466	- 766	- 766	8.242
						<i>3.021</i>				
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>7.356</i>	<i>0</i>	<i>7.356</i>	<i>1.828</i>	<i>9.184</i>	<i>483</i>	<i>483</i>	<i>483</i>	<i>483</i>	<i>7.780</i>
Toerusting en ondersteuning politieke ambtsdragers	7.356	0	7.356	1.828	9.184	483	483	483	483	7.780
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>1.034</i>	<i>0</i>	<i>1.034</i>	<i>1.932</i>	<i>2.966</i>	<i>800</i>	<i>800</i>	<i>800</i>	<i>800</i>	<i>1.810</i>
Diverse bijdragen	1.034	0	1.034	1.932	2.966	800	800	800	800	1.810
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>1.090</i>	<i>0</i>	<i>1.090</i>	<i>0</i>	<i>1.090</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.109</i>
Dienst Publiek en Communicatie	1.090	0	1.090	0	1.090	0	0	0	0	1.084
RVO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25
Ontvangsten	14.765	0	14.765	483	15.248	483	483	483	483	25.248

Geschatte budgetflexibiliteit

Tabel 5 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 1

	2025
juridisch verplicht	45%
bestuurlijk gebonden	31%
beleidsmatig gereserveerd	22%
nog niet ingevuld/vrij te besteden	2%

Juridisch verplicht

Van het totale uitgavenbudget op artikel 1 is 45% juridisch verplicht.

1.1 Bestuur en regio

Subsidies (regelingen)

Basisinfrastructuur

Dit betreft een eindejaarsmarge van € 2 mln. Voor de overlopende verplichtingen van de POK-Basisinfrastructuur Versterking Dienstverlening Gemeente.

Opdrachten

Antidiscriminatie

Dit betreft voornamelijk een overboeking naar de begroting van het Gemeentefonds van € 2,5 mln. Gemeenten zetten zich in voor de preventie van discriminatie op lokaal niveau, burgers kunnen bij de gemeenten gebruik maken van de gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen. Om initiatieven voor preventie van discriminatie verder te stimuleren krijgen alle gemeenten een bijdrage in de vorm van een decentralisatie uitkering. Tevens is er € 1 mln. beschikbaar gesteld aan Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme.

1.2 Democratie

Subsidies (regelingen)

Politieke partijen

De Jetten-gelden zijn met deze begroting structureel gemaakt naar aanleiding van motie Vijlbrief (Kamerstukken II 2024/2025, [36600 IX, nr. 10](#)).

Decentrale politieke partijen

Voor de Wet op politieke partijen (Wpp) is er subsidiebudget voor decentrale politieke partijen beschikbaar. In verband met vertraging van de Wpp naar 2026 vindt er een kasschuif plaats van 2025 en 2026 met een totaal bedrag van circa € 8,5 mln. naar 2027 en 2028. Hierdoor zijn de subsidiebudgetten voor decentrale politieke partijen vanaf 2026 structureel.

Opdrachten

Verbinding inwoner en overheid

Het kabinet heeft in het hoofdlijnenakkoord 2024 afgesproken dat de overheid en de maatschappij weerbaar worden gemaakt tegen desinformatie. Om de middelen op het juiste artikel en instrumenten te verantwoorden, wordt er circa € 1,7 mln. gerealloceerd naar artikel 6 van de BZK-begroting.

Voordat de middelen uit het hoofdlijnenakkoord kunnen worden ingezet voor versterking van de ondersteuning van de Tweede Kamer en (decentrale) politieke partijen is onderzoek nodig naar hoe het bedrag goed besteed kan worden. Een deel van de middelen zijn daarom via een kasschuif van 2025 (- € 9,9 mln.) naar 2026 (€ 9,9 mln.) geschoven om deze in een realistischer kasritme te krijgen.

Daarnaast is er vanuit het budget voor circa € 5,2 mln. gerealloceerd om verschillende zaken op het juiste instrument te verantwoorden. Hiervan is bijvoorbeeld circa € 2 mln. gerealloceerd om de uitvoering en implementatie van de EU-verordening inzake transparantie en gerichte politieke reclame op het instrument 'bijdragen aan ZBO's/RWT's' te verantwoorden.

Verder is er voor circa € 2,4 mln. overgeboekt naar andere begrotingshoofdstukken voor verschillende beleidsdoelstellingen.

3.2 Artikel 2. Nationale veiligheid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2 Nationale veiligheid (bedragen x € 1.000)

Art	Verplichtingen	Ontwerp begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutatie supplementaire begroting (4)	Stand 1e supplementaire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
.		487.621	0	487.621	34.931	522.552	38.392	83.652	83.931	83.931	578.163
	Uitgaven	487.621	0	487.621	34.931	522.552	38.392	83.652	83.931	83.931	578.163
	Apparaatsuitgaven	468.917	0	468.917	34.931	503.848	38.392	83.652	83.931	83.931	559.486
	Programmauitgaven	18.704	0	18.704	0	18.704	0	0	0	0	18.677
2.0	Nationale veiligheid	18.704	0	18.704	0	18.704	0	0	0	0	18.677
	<i>Geheim</i>	<i>18.704</i>	<i>0</i>	<i>18.704</i>	<i>0</i>	<i>18.704</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>18.677</i>
	AIVD geheim	18.704	0	18.704	0	18.704	0	0	0	0	18.677
	Ontvangsten	17.214	0	17.214	0	17.214	0	0	0	0	17.214

Toelichting

Van het totale uitgavenbudget op artikel 2 is 100% juridisch verplicht.

Uitgaven

Apparaatsuitgaven

Dit betreft een saldo van diverse mutaties.

In het hoofdlijnenakkoord is afgesproken dat er een structureel bedrag beschikbaar wordt gesteld voor Nationale Veiligheid. Het ministerie van BZK ontvangt van het ministerie van Justitie en Veiligheid in 2025 € 7,5 mln., in 2026 € 32,3 mln. en de daarop volgende jaren jaarlijks € 77,5 mln.

Voor het versterken en vernieuwen van het stelsel bewaken en beveiligen, ontvangt het ministerie van BZK vanaf 2025 € 6,4 mln. van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Het ministerie van BZK ontvangt in 2025 € 20,4 mln. van het ministerie van Defensie voor de bijdrage in het kader van de kostendeling van gezamenlijke eenheden, detachering en bedrijfsvoeringskosten.

3.3 Artikel 6. Overheidsdienstverlening en

informatiesamenleving

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties , amen- dementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutatie supplet- oire begroting (4)	Stand 1e supplet- oire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Art Verplichtingen	535.688	0	535.688	34.065	569.753	12.786	2.349	-	-	608.229
								4.734	6.547	
Uitgaven	536.888	0	536.888	34.065	570.953	12.786	2.349	-	-	608.229
								4.734	6.547	
6.2 Overheidsdienstverlening, informatiebeleid en informatiesamenleving	88.715	0	88.715	22.665	111.380	9.479	- 808	-	-	80.912
								1.691	2.504	
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>8.542</i>	<i>0</i>	<i>8.542</i>	<i>4.525</i>	<i>13.067</i>	<i>837</i>	<i>- 365</i>	<i>- 573</i>	<i>- 720</i>	<i>4.978</i>
Overheidsdienstverlening	8.542	0	8.542	4.525	13.067	837	- 365	- 573	- 720	4.978
<i>Opdrachten</i>	<i>15.738</i>	<i>0</i>	<i>15.738</i>	<i>2.228</i>	<i>17.966</i>	<i>8.757</i>	<i>1.105</i>	<i>685</i>	<i>293</i>	<i>12.915</i>
Overheidsdienstverlening	9.478	0	9.478	- 3.459	6.019	7.350	0	0	0	5.903
Informatiesamenleving	6.260	0	6.260	5.687	11.947	1.407	1.105	685	293	7.012
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>25.626</i>	<i>0</i>	<i>25.626</i>	<i>- 4.867</i>	<i>20.759</i>	<i>146</i>	<i>146</i>	<i>146</i>	<i>146</i>	<i>26.110</i>
CBS	0	0	0	1.542	1.542	0	0	0	0	128
RDW	0	0	0	83	83	0	0	0	0	0
KvK	200	0	200	- 200	0	- 4	- 4	- 4	- 4	363
ICTU	23.379	0	23.379	- 6.281	17.098	0	0	0	0	23.422
Diverse bijdragen	2.047	0	2.047	- 11	2.036	150	150	150	150	2.197
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>839</i>	<i>0</i>	<i>839</i>	<i>642</i>	<i>1.481</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>767</i>
Gemeenten	709	0	709	672	1.381	0	0	0	0	650
Provincies	130	0	130	- 30	100	0	0	0	0	117
<i>Bijdrage aan (inter)nationale organisaties</i>	<i>89</i>	<i>0</i>	<i>89</i>	<i>14.860</i>	<i>14.949</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>89</i>
Diverse bijdragen	89	0	89	14.860	14.949	0	0	0	0	89
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>37.881</i>	<i>0</i>	<i>37.881</i>	<i>5.277</i>	<i>43.158</i>	<i>- 261</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>36.053</i>
							<i>1.694</i>	<i>1.949</i>	<i>2.223</i>	
RVO	2.251	0	2.251	524	2.775	- 27	- 27	- 27	- 27	2.620
RODI	1.868	0	1.868	- 948	920	0	0	0	0	1.868
Diverse bijdragen	0	0	0	119	119	0	0	0	0	0
Logius	28.289	0	28.289	4.587	32.876	- 234	-	-	-	26.092
							<i>1.667</i>	<i>1.922</i>	<i>2.196</i>	
RvIG	0	0	0	41	41	0	0	0	0	0
RDI	5.473	0	5.473	954	6.427	0	0	0	0	5.473
6.5 Identiteitsstelsel	38.342	0	38.342	14.778	53.120	6.491	6.491	491	- 509	37.370
<i>Opdrachten</i>	<i>1.063</i>	<i>0</i>	<i>1.063</i>	<i>- 80</i>	<i>983</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.055</i>
Identiteitsstelsel	1.063	0	1.063	- 80	983	0	0	0	0	1.055
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>3.546</i>	<i>0</i>	<i>3.546</i>	<i>0</i>	<i>3.546</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>3.522</i>

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties , amen- demen- ten en ISB (2)	Vastgestelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutatie sle supplet- oire begroting (4)	Stand 1e supplet- oire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Diverse bijdragen	0	0	0	55	55	0	0	0	0	0
ICTU	3.546	0	3.546	- 55	3.491	0	0	0	0	3.522
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>3.509</i>	<i>0</i>	<i>3.509</i>	<i>- 2.952</i>	<i>557</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>3.449</i>
Gemeenten	3.509	0	3.509	- 2.952	557	0	0	0	0	3.449
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>30.224</i>	<i>0</i>	<i>30.224</i>	<i>17.810</i>	<i>48.034</i>	<i>6.491</i>	<i>6.491</i>	<i>491</i>	<i>- 509</i>	<i>29.344</i>
RvIG	30.224	0	30.224	17.810	48.034	6.491	6.491	491	- 509	29.344
6.7 Hoogwaardige dienstverlening één overheid	59.905	0	59.905	- 975	58.930	- 415	- 565	- 765	- 765	141.836
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>4.898</i>	<i>0</i>	<i>4.898</i>	<i>0</i>	<i>4.898</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4.064</i>
Hoogwaardige dienstverlening één overheid	1.400	0	1.400	0	1.400	0	0	0	0	1.400
VNG	3.498	0	3.498	0	3.498	0	0	0	0	2.664
<i>Opdrachten</i>	<i>6.471</i>	<i>0</i>	<i>6.471</i>	<i>- 975</i>	<i>5.496</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>102.315</i>
Hoogwaardige dienstverlening één overheid	6.471	0	6.471	- 975	5.496	0	0	0	0	102.315
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>9.700</i>	<i>0</i>	<i>9.700</i>	<i>0</i>	<i>9.700</i>	<i>- 300</i>	<i>- 450</i>	<i>- 650</i>	<i>- 650</i>	<i>9.050</i>
ICTU	6.000	0	6.000	545	6.545	- 300	- 450	- 650	- 650	5.350
Diverse bijdragen	3.700	0	3.700	- 545	3.155	0	0	0	0	3.700
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>17.127</i>	<i>0</i>	<i>17.127</i>	<i>0</i>	<i>17.127</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>15.414</i>
Gemeenten	17.127	0	17.127	0	17.127	0	0	0	0	15.414
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>21.709</i>	<i>0</i>	<i>21.709</i>	<i>0</i>	<i>21.709</i>	<i>- 115</i>	<i>- 115</i>	<i>- 115</i>	<i>- 115</i>	<i>10.993</i>
Logius	536	0	536	4.234	4.770	- 26	- 26	- 26	- 26	510
RvIG	12.742	0	12.742	- 1.689	11.053	- 16	- 16	- 16	- 16	1.638
AZ-DPC	3.598	0	3.598	- 772	2.826	- 73	- 73	- 73	- 73	4.012
Diverse bijdragen	4.833	0	4.833	- 1.773	3.060	0	0	0	0	4.833
6.8 Generieke Digitale Infrastructuur	349.926	0	349.926	- 2.403	- 347.523	-	-	-	-	348.111
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5.904</i>	<i>5.904</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Doorontwikkeling en innovatie digitale overheid	0	0	0	5.904	5.904	0	0	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	<i>66.657</i>	<i>0</i>	<i>66.657</i>	<i>- 64.098</i>	<i>2.559</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>67.274</i>
Doorontwikkeling en innovatie	66.657	0	66.657	- 64.098	2.559	0	0	0	0	67.274
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>7.623</i>	<i>0</i>	<i>7.623</i>	<i>23.460</i>	<i>31.083</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>6.859</i>
KvK	6.873	0	6.873	850	7.723	0	0	0	0	6.859
ICTU	750	0	750	20.000	20.750	0	0	0	0	0
RDW	0	0	0	610	610	0	0	0	0	0
Diverse bijdragen	0	0	0	2.000	2.000	0	0	0	0	0

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties , amen- demen- ten en ISB (2)	Vastgestelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutatie sle supplet oire begroting (4)	Stand 1e supplet re begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie e 2027	Mutatie e 2028	Mutatie e 2029	Mutatie 2030
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	0	0	0	3.749	3.749	0	0	0	0	0
Gemeenten	0	0	0	3.749	3.749	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	275.646	0	275.646	28.582	304.228	- 2.769	-	-	-	273.978
Logius	255.857	0	255.857	25.592	281.449	- 2.661	-	-	-	254.337
							2.661	2.661	2.661	
RvIG	10.942	0	10.942	745	11.687	- 108	- 108	- 108	- 108	10.812
RVO	8.084	0	8.084	2.850	10.934	0	0	0	0	8.068
RDI	763	0	763	- 605	158	0	0	0	0	761
Ontvangsten	10.927	0	10.927	0	10.927	0	0	0	0	10.927

Geschatte budgetflexibiliteit

Tabel 8 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 6

	2025
juridisch verplicht	66%
bestuurlijk gebonden	30%
beleidsmatig gereserveerd	4%
nog niet ingevuld/vrij te besteden	0%

Juridisch verplicht

Van het totale uitgavenbudget op artikel 6 is 66% juridisch verplicht.

6.2 Overheidsdienstverlening, informatiebeleid en informatiesamenleving

Opdrachten

Informatiesamenleving

In het kader van het programma Werk aan Uitvoering (WaU) wordt € 2,4 mln. ingezet via artikel 6.5 voor het uitrollen van de identiteitsstructuur in Caribisch Nederland.

Daarnaast wordt € 4,0 mln. gerealloceerd van opdrachten overheidsdienstverlening naar opdrachten informatiesamenleving om deze middelen op de juiste regeling te verantwoorden. Het gaat hier o.a. om een publiekscampagne Informatieveiligheid, opdrachten publieke waarden en AI.

Tot slot wordt € 2,4 mln. gerealloceerd vanuit artikel 13 en € 1 mln. vanuit artikel 1 naar opdrachten Informatiesamenleving. Dit betreffen middelen die binnen de agenda van Goed Bestuur zijn vrijgemaakt in het Hoofdpijnenakkoord. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld voor doordacht gebruik van AI/algoritmen, het weerbaar maken van de overheid en de maatschappij tegen desinformatie en het tegengaan van online discriminatie.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

ICTU

Dit betreft een saldo van diverse mutaties, waaronder een reallocatie van € 2,6 mln. naar de regeling Subsidies overheidsdienstverlening (artikel 6.2) om diverse subsidies, o.a. voor herinzet digitale apparaten, Expertise Centrum Digitalisering & Welzijn en online desinformatie, op het juiste instrument en regeling te verantwoorden.

Daarnaast wordt € 2,0 mln. gerealloceerd om diverse bijdragen aan Logius voor o.a. Basiswettenbestand, BSNK, Notificatieservice en Regie Zoekdienst op het juiste instrument en regeling te verantwoorden.

Tot slot wordt € 1,5 mln. gerealloceerd naar het CBS om de bijdragen o.a. in het kader van het toezicht dataverordening op de juiste regeling te verantwoorden.

Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties

Diverse bijdragen

Bij de tweede suppletoire 2024 is € 14,9 mln. gereserveerd in het geval het Europese Hof van Justitie over zou gaan tot vaststelling van een forfaitaire som vanwege de te late omzetting van de Europese Open Data Richtlijn in Nederlandse wetgeving. De uitspraak werd verwacht in 2024, maar heeft toen niet plaatsgevonden. De uitspraak volgt in 2025. Daarom worden de gereserveerde middelen meegenomen naar 2025.

6.5 Identiteitsstelsel

Bijdrage aan agentschappen

RvIG

Dit betreft een saldo van diverse mutaties.

Het huidige IT platform van de RvIG (waar het centrale applicatielandschap van het identiteitsstelsel waaronder BSN, BRP op draait) is end of service. Om deze reden moet het platform uiterlijk eind 2027 zijn gemigreerd naar een nieuw IT-platform. Hiervoor zijn extra middelen nodig, enerzijds omdat tijdens de transitiefase twee platforms naast elkaar beschikbaar moeten zijn en anderzijds omdat alle applicaties moeten worden aangepast en cloud-ready gemaakt moeten worden. Daarnaast zijn investeringen nodig om de informatiebeveiliging te versterken. Voor de komende vier jaar wordt hiervoor € 21,0 mln. vrijgemaakt.

Daarnaast zijn er extra bijdrages opgehaald bij meerdere departementen in verband met het meergebruik van de Basisregistratie Personen (BRP).

Tot slot wordt € 2,4 mln. gerealloceerd vanuit artikel 6.2 in het kader van het programma Werk aan Uitvoering (WaU) voor het uitrollen van de identiteitsstructuur in Caribisch Nederland.

6.8 Generieke Digitale Infrastructuur

Subsidies

Doorontwikkeling en innovatie digitale overheid

Er wordt € 6 mln. gerealloceerd vanuit het instrument opdrachten voor de inzet van het Vernieuwingsbudget van de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI). Het gaat hier om de subsidies (met name aan de VNG) voor o.a. Innovatiewerkplaats Digilab en Standaard methodiek toegangsverlening Application Programming Interfaces (API's).

Opdrachten

Doorontwikkeling en innovatie

Dit betreft een reallocatie van circa € 64,3 mln. om de inzet van het Vernieuwingsbudget van de GDI op de juiste instrumenten en regelingen te verantwoorden. Het betreft onder meer bijdragen aan Logius voor o.a. Herbouw Digipoort en Federatief Berichtenstelsel. Daarnaast worden middelen ingezet op het instrument bijdrage aan ZBO's/RWT's voor ICTU o.a. in het kader van het Europese Digitale Identiteit Raamwerk en Stelsel Toegang. Ook worden middelen ingezet voor subsidies (met name aan de VNG) voor o.a. Innovatiewerkplaats Digilab en Standaard methodiek toegangsverlening API's. Tot slot vindt er een reallocatie plaats van middelen om de specifieke uitkeringen in het kader van het innovatiebudget op het juiste instrument en regeling te verantwoorden.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

ICTU

Er wordt € 20 mln. gerealloceerd vanuit het instrument Opdrachten voor de inzet van het Vernieuwingsbudget van de GDI. Het gaat hier om de bijdragen aan ICTU o.a. in het kader van het Europese Digitale Identiteit Raamwerk en Stelsel Toegang.

Bijdrage aan agentschappen

Logius

Er wordt € 26 mln. gerealloceerd vanuit het instrument opdrachten voor de inzet van het Vernieuwingsbudget van de GDI. Het gaat hier om de bijdragen aan Logius voor o.a. Herbouw Digipoort en Federatief Berichtenstelsel.

Conform de grondslag is de dekking van het amendement Bontenbal (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 121](#)) voor een deel verder verdeeld over de uitvoeringsorganisaties. Hiervoor zijn middelen overgeboekt naar artikel 13 onvoorzien (€ 2,7 mln. vanaf 2026 structureel).

3.4 Artikel 7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7 Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting (1)	Mutaties via NvW, moties, amendement en en ISB (2)	Vastgestelde begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties le supplet begroting (4)	Stand le supplet begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie e 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie e 2029	Mutatie 2030
Art. Verplichtingen	85.544	0	85.544	5.271	90.815	8.929	3.058	2.422	425	95.859
Uitgaven	89.639	0	89.639	5.271	94.910	8.929	3.058	2.422	425	95.859
7.1 Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid	84.901	0	84.901	5.271	90.172	8.929	3.058	2.422	425	92.821
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>8.436</i>	<i>0</i>	<i>8.436</i>	<i>3.445</i>	<i>11.881</i>	<i>- 505</i>	<i>- 349</i>	<i>- 322</i>	<i>- 298</i>	<i>5.816</i>
Diverse subsidies	1.430	0	1.430	3.200	4.630	- 505	- 599	- 572	- 548	159
Overlegstelsel	1.758	0	1.758	0	1.758	0	0	0	0	1.651
Ambtelijk Vakmanschap	67	0	67	40	107	0	0	0	0	0
Bedrijfsvoeringsbeleid	229	0	229	0	229	0	0	0	0	181
Leiderschap, diversiteit en inclusie	101	0	101	0	101	0	0	0	0	24
Ondersteuning koepels implementatie Woo	863	0	863	0	863	0	0	0	0	0
Compensatie Waterschappen Woo (structureel)	3.776	0	3.776	0	3.776	0	0	0	0	3.551
Bevorderen veilig werken meldklimaat	212	0	212	0	212	0	0	0	0	0
Ondersteuning melders misstanden	0	0	0	105	105	0	250	250	250	250
Informatiebeveiliging en privacy	0	0	0	100	100	0	0	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	<i>35.952</i>	<i>0</i>	<i>35.952</i>	<i>- 6.370</i>	<i>29.582</i>	<i>7.076</i>	<i>2.061</i>	<i>1.349</i>	<i>- 617</i>	<i>75.731</i>
Bedrijfsvoeringsbeleid	12.587	0	12.587	- 4.679	7.908	- 1.738	- 2.499	- 3.080	- 3.280	18.386
Kwaliteit management rijksdienst	4.537	0	4.537	0	4.537	0	0	0	0	4.465
Werkgeversbeleid	1.646	0	1.646	- 600	1.046	- 465	- 428	- 423	- 444	1.281
Informatiehuishouding	11.156	0	11.156	- 9.457	1.699	- 317	- 448	- 584	- 679	45.890
Ambtelijk Vakmanschap	1.480	0	1.480	4.300	5.780	7.700	4.000	4.000	2.350	3.530
Leiderschap, diversiteit en inclusie	600	0	600	300	900	500	250	250	250	519
Bevorderen veilig werken meldklimaat	605	0	605	- 36	569	0	0	0	0	465
Ondersteuning van melders van misstanden	1.041	0	1.041	732	1.773	760	550	550	550	559
Open Overheid	1.200	0	1.200	2.294	3.494	0	0	0	0	0
Adviescollege ICT	100	0	100	0	100	0	0	0	0	0
Algemene beveiligingseisen Rijksoverheid	1.000	0	1.000	14	1.014	0	0	0	0	0
Digitalisering RijksInkoop	0	0	0	762	762	636	636	636	636	636
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>15.008</i>	<i>0</i>	<i>15.008</i>	<i>- 4.812</i>	<i>10.196</i>	<i>1.079</i>	<i>366</i>	<i>415</i>	<i>560</i>	<i>5.518</i>
Ambtelijk Vakmanschap	36	0	36	0	36	0	0	0	0	8
Bedrijfsvoeringsbeleid	401	0	401	540	941	0	0	0	0	381

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7 Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting (1)	Mutaties via NvW, moties, amendement en en ISB (2)	Vastgestelde begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties le supplet begroting (4)	Stand le supplet begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie e 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie e 2029	Mutatie 2030
Werkgeversbeleid	2.451	0	2.451	475	2.926	- 571	- 934	- 885	- 740	1.711
Staat van de Uitvoering	2.120	0	2.120	0	2.120	0	0	0	0	2.118
Ondersteuning van melders van misstanden	0	0	0	1.273	1.273	1.650	1.300	1.300	1.300	1.300
Diverse bijdragen	10.000	0	10.000	- 7.100	2.900	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>1.931</i>	<i>0</i>	<i>1.931</i>	<i>0</i>	<i>1.931</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Compensatie Waterschappen Woo (incidenteel)	1.931	0	1.931	0	1.931	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>55</i>	<i>0</i>	<i>55</i>	<i>270</i>	<i>325</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>53</i>
Werkgeversbeleid	55	0	55	0	55	0	0	0	0	53
Bedrijfsvoeringsbeleid	0	0	0	270	270	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>23.275</i>	<i>0</i>	<i>23.275</i>	<i>12.658</i>	<i>35.933</i>	<i>1.379</i>	<i>1.080</i>	<i>1.080</i>	<i>880</i>	<i>5.559</i>
Ambtelijk Vakmanschap O&P Rijk (Arbeidsmarktcommuni- catie)	319 2.641	0 0	319 2.641	500 720	819 3.361	0 566	0 267	0 267	0 67	17 4.205
I-Functie Rijk	0	0	0	663	663	363	363	363	363	363
Staat van de Uitvoering	1.160	0	1.160	0	1.160	0	0	0	0	0
Bedrijfsvoeringsbeleid	394	0	394	530	924	0	0	0	0	383
Werkgeversbeleid	149	0	149	179	328	0	0	0	0	108
Doorontwikkeling Rijksbrede ICT- voorziening	0	0	0	2.300	2.300	0	0	0	0	0
Leiderschap, diversiteit en inclusie	140	0	140	0	140	0	0	0	0	33
Diverse bijdragen	10.000	0	10.000	7.100	17.100	0	0	0	0	0
KOOP	7.637	0	7.637	0	7.637	0	0	0	0	0
Logius	835	0	835	0	835	0	0	0	0	0
Algemene beveiligingseisen Rijksoverheid	0	0	0	130	130	0	0	0	0	0
Digitalisering RijksInkoop	0	0	0	536	536	450	450	450	450	450
<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	<i>244</i>	<i>0</i>	<i>244</i>	<i>80</i>	<i>324</i>	<i>- 100</i>	<i>- 100</i>	<i>- 100</i>	<i>- 100</i>	<i>144</i>
Bedrijfsvoeringsbeleid	244	0	244	80	324	- 100	- 100	- 100	- 100	144
7.2 Pensioenen en uitkeringen	4.738	0	4.738	0	4.738	0	0	0	0	3.038
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>4.738</i>	<i>0</i>	<i>4.738</i>	<i>0</i>	<i>4.738</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>3.038</i>
Stichting Administratie Indonesische Pensioenen	4.738	0	4.738	0	4.738	0	0	0	0	3.038
Ontvangsten	64	0	64	0	64	0	0	0	0	64

Geschatte budgetflexibiliteit

Tabel 10 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 7

	2025
juridisch verplicht	38%
bestuurlijk gebonden	27%
beleidsmatig gereserveerd	24%
nog niet ingevuld/vrij te besteden	12%

Juridisch verplicht

Van het totale uitgavenbudget van artikel 7 is 38% juridisch verplicht.

7.1 Werkgevers-en bedrijfsvoeringsbeleid

Subsidies

Diverse subsidies

Er wordt € 3,2 mln. gerealloceerd vanuit opdrachten informatiehuishouding voor de bekostiging van de subsidie Electronic Commerce Platform Nederland (ECP).

Opdrachten

Bedrijfsvoeringsbeleid

Dit betreft een saldo van diverse mutaties.

Er vinden meerdere reallocaties plaats naar bijdrage aan agentschappen, waaronder € 2,3 mln. voor een kasschuif voor de eindfactuur van SSC-ICT. Daarnaast wordt € 0,9 mln. gerealloceerd voor de bekostiging van i-vakmanschap. Verder wordt € 0,4 mln. gerealloceerd voor de bekostiging van activiteiten van RijksAcademie voor Digitalisering en Informatisering Overheid (Radio). Tot slot vindt een kasschuif plaats van € 0,5 mln. in het kader van de Nederlandse cybersecuritystrategie (NCLS). Door deze kasschuif worden de middelen voor de Nederlandse cybersecuritystrategie in het juiste kasritme verwerkt in de begroting.

Informatiehuishouding

Dit betreft een saldo van diverse mutaties.

Vanuit BZK vindt een overboeking plaats van € 7,9 mln. voor de verdere opbouw en versterking van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (IO&E) van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW). Daarnaast wordt € 3,2 mln. gerealloceerd naar het instrument subsidies voor de bekostiging van de subsidie ECP. Tot slot wordt vanuit de Aanvullende Post (AP) bij het ministerie van Financiën € 1,6 mln. overgeboekt voor de bekostiging van diverse opdrachten binnen het programma Open Overheid.

Ambtelijk Vakmanschap

Het betreft een nadere uitwerking van de enveloppe Goed Bestuur en Sterke Rechtsstaat uit het Hoofdlijnenakkoord. Voor het versterken van dienstbare overheidsorganisaties wordt € 4,8 mln. ingezet op een overheid die anders werkt en wordt ambtelijk vakmanschap versterkt, o.a. via verplichte scholing voor (top)ambtenaren.

Open Overheid

Dit betreft een saldo van diverse mutaties.

Betreft een overboeking van € 4,4 mln. naar het ministerie van OCW voor de bekostiging van Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding (RvIHH). Daarnaast vindt een reallocatie plaats vanuit artikel 11 (bijdrage BZK) ten behoeve van het programma Beter Samen Werken (BSW). Verder vinden

er overboekingen plaats vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en ministerie van Financiën, respectievelijk € 2,5 mln. en € 2,0 mln., voor het programma BSW.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Diverse bijdragen

Er wordt € 7,1 mln. gerealloceerd naar het instrument bijdrage aan agentschappen voor de verschillende projecten voor de informatiehuishouding van het Rijk om op het juiste instrument te verantwoorden.

Bijdrage aan agentschappen

Doorontwikkeling Rijksbrede ICT-voorziening

Er wordt € 2,3 mln. gerealloceerd vanuit het instrument Opdrachten. Verder betreft dit een correctie op de kasschuif voor de eindfactuur van SSC-ICT die in de suppletoire begroting september 2024 verkeerd is afgeboekt.

Diverse bijdragen

Er wordt € 7,1 mln. gerealloceerd vanuit het instrument ZBO's/RWT's voor de verschillende projecten voor de informatiehuishouding van het rijk.

3.5 Artikel 14. Slavernijverleden: fonds en herdenkingscomité

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 14 Slavernijverleden: fonds en herdenkingscomité (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp begroting (1)	Mutaties via NvW, amendementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e supplementaire begroting (4)	Stand 1e supplementaire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
		26.278	0	26.278	- 13.794	12.484	7.761	6.523	- 2.658	1.665	8.000
	Uitgaven	26.278	0	26.278	- 13.794	12.484	4.427	6.457	742	1.665	8.000
14.0	Slavernijverleden: fonds en herdenkingscomité	26.278	0	26.278	- 13.794	12.484	4.427	6.457	742	1.665	8.000
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	16.335	0	16.335	- 5.601	10.734	3.366	3.300	67	0	8.000
	Maatschappelijke initiatieven	8.333	0	8.333	- 5.801	2.532	3.166	3.100	67	0	0
	Herdenkingscomité	8.002	0	8.002	200	8.202	200	200	0	0	8.000
	<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	9.943	0	9.943	- 8.193	1.750	1.061	3.157	675	1.665	0
	Diverse bijdragen	9.943	0	9.943	- 8.193	1.750	1.061	3.157	675	1.665	0
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Geschatte budgetflexibiliteit

Tabel 12 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 14

	2023
juridisch verplicht	0%
bestuurlijk gebonden	100%
beleidsmatig gereserveerd	0%
nog niet ingevuld/vrij te besteden	0%

Juridisch verplicht

Van het totale uitgavenbudget op artikel 14 is 0% juridisch verplicht en 100% bestuurlijk gebonden.

Uitgaven

Subsidies (regelingen)

Maatschappelijke initiatieven

De gesprekken met een beoogd uitvoerder van de subsidieregeling EU-NL Maatschappelijke initiatieven zijn in een vergevorderd stadium, maar hebben langer geduurd dan op voorhand gedacht. Dit heeft tot gevolg dat de subsidieregeling ruim een jaar later dan beoogd wordt opengesteld, waardoor het zwaartepunt verschuift naar 2026 en 2027. Met een kasschuif worden de middelen (- € 6,3 mln. in 2025) in het juiste kasritme gezet.

Op de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid is in 2024 circa € 0,5 mln. niet besteed. Deze middelen worden doorgeschoven naar

2025 en toegevoegd aan dit artikel. Op deze wijze blijven de middelen voor het slavernijverledenfonds behouden.

Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken

Diverse bijdragen

Tijdens het vormgeven van artikel 14 was het kasritme nog niet bekend. Middels een kasschuif zijn de middelen (- € 7,3 mln. in 2025) in het juiste kasritme gezet voor de komende jaren.

Daarnaast is er in 2025 circa € 0,9 mln. overgeboekt naar artikel 1 van de begroting om middelen voor antidiscriminatievoorzieningen op het juiste artikel en instrument te verantwoorden.

3.6 Artikel 15. Een veilig Groningen met perspectief

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 15 Een veilig Groningen met perspectief (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grooting t (1)	Mutat- ies via NvW, motie s, amen- demen- ten en ISB (2)	Vastgestel- de begroting t (3) = (1) + (2)	Mutatie s le supplet- oire begroting (4)	Stand 1e suppletoir e begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Art. Verplichtingen	2.636.339	0	2.636.339	219.926	2.856.265	200.387	913.536	457.038	481.238	443.403
Uitgaven	2.853.953	0	2.853.953	79.806	2.933.759	82.252	821.778	558.442	641.110	640.061
15. Algemeen	43.834	0	43.834	11.428	55.262	8.185	4.111	4.111	15.793	15.923
1										
<i>Opdrachten</i>	<i>23.885</i>	<i>0</i>	<i>23.885</i>	<i>7.670</i>	<i>31.555</i>	<i>4.074</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>130</i>
Werkbudgetten	23.885	0	23.885	7.670	31.555	4.074	0	0	0	130
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>8.058</i>	<i>0</i>	<i>8.058</i>	<i>2.734</i>	<i>10.792</i>	<i>2.843</i>	<i>2.843</i>	<i>2.843</i>	<i>10.793</i>	<i>10.793</i>
Raad voor Rechtsbijstand	8.058	0	8.058	2.734	10.792	2.843	2.843	2.843	10.793	10.793
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>5.391</i>	<i>0</i>	<i>5.391</i>	<i>- 1.696</i>	<i>3.695</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Adviescollege Veiligheid Groningen (ACVG)	3.391	0	3.391	- 1.696	1.695	0	0	0	0	0
Raad voor de Rechtspraak	2.000	0	2.000	0	2.000	0	0	0	0	0
<i>(Schade)vergoeding</i>	<i>6.500</i>	<i>0</i>	<i>6.500</i>	<i>2.720</i>	<i>9.220</i>	<i>1.268</i>	<i>1.268</i>	<i>1.268</i>	<i>5.000</i>	<i>5.000</i>
Vastgelopen situaties	6.500	0	6.500	2.720	9.220	1.268	1.268	1.268	5.000	5.000
15. Schadeherstel	1.165.844	0	1.165.844	237.805	1.403.649	- 23.490	428.445	396.770	140.228	228.412
2										
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>143.151</i>	<i>0</i>	<i>143.151</i>	<i>11.871</i>	<i>155.022</i>	<i>- 40.086</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Duurzaam herstel	143.151	0	143.151	11.871	155.022	- 40.086	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>7.264</i>	<i>0</i>	<i>7.264</i>	<i>2.466</i>	<i>9.730</i>	<i>13.622</i>	<i>12.312</i>	<i>7.312</i>	<i>1.082</i>	<i>0</i>
MKB-programma	7.264	0	7.264	2.466	9.730	13.622	12.312	7.312	1.082	0
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>229.107</i>	<i>0</i>	<i>229.107</i>	<i>106.502</i>	<i>335.609</i>	<i>84.522</i>	<i>162.574</i>	<i>144.656</i>	<i>90.855</i>	<i>109.550</i>

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 15 Een veilig Groningen met perspectief (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grooting t (1)	Mutat- ies via NvW, motie s, amen- demen- ten en ISB (2)	Vastgestel- de begroting t (3) = (1) + (2)	Mutatie s le supplet- oire begroting (4)	Stand 1e suppletoir e begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Bijdrage aan bestuur IMG	2.570	0	2.570	0	2.570	0	0	0	0	2.405
Bijdrage RVO	226.537	0	226.537	106.502	333.039	84.522	162.574	144.656	90.855	107.145
(Schade)ver- goeding	786.322	0	786.322	116.966	903.288	- 81.548	253.559	244.802	48.291	118.862
Commissie Bijzondere Situaties	3.106	0	3.106	1.904	5.010	0	0	0	0	0
Herbeoorde- ling waardedalin- g	0	0	0	423	423	0	0	0	0	0
Knelpunten IMG	15.453	0	15.453	- 10.543	4.910	- 4.453	698	599	5.750	7.365
Vergoeding fysieke schade	729.226	0	729.226	25.471	754.697	- 130.233	227.537	244.203	42.541	111.497
Vergoeding immateriële schade	22.537	0	22.537	11.217	33.754	3.738	0	0	0	0
Vergoeding waardedalin- g	16.000	0	16.000	88.494	104.494	49.400	25.324	0	0	0
15.3 Versterken en perspectief	1.644.275	0	1.644.275	- 169.427	1.474.848	97.557	389.222	157.561	485.089	395.726
Subsidies (regelingen)	59.978	0	59.978	- 16.051	43.927	- 22.581	- 21.291	- 5.929	- 5.876	2.427
Diverse subsidies versterken	22.360	0	22.360	- 3.808	18.552	5.474	6.334	4.228	874	177
Economisch e bedrijvigheid	27.540	0	27.540	- 27.540	0	- 27.540	- 27.540	- 10.057	- 9.000	0
Geestelijke bijstand	550	0	550	0	550	0	0	0	0	0
Huurdersco- mpensatie NAM	350	0	350	350	700	0	0	0	0	0
Nieuwbouw regeling	4.930	0	4.930	2.671	7.601	0	0	0	0	0
Subsidiereg- elingen bestuurlijke afspraken	1.748	0	1.748	7.889	9.637	0	0	0	0	0

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 15 Een veilig Groningen met perspectief (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grooting t (1)	Mutat- ies via NvW, t (3) = (1) motie s, amen- demen- ten en ISB (2)	Vastgestel- de begroting t (3) = (1) + (2)	Mutatie s le supplet- oire begroting (4)	Stand 1e suppletoir e begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Uitbreiding bereik woningssu- beteringssu- bsidie	0	0	0	4.854	4.854	0	0	0	0	0
Woonbedrijf	2.500	0	2.500	- 467	2.033	- 515	- 85	- 100	2.250	2.250
Opdrachten	1.010.527	0	1.010.527	-	708.771	-	107.392	-	286.160	208.007
				301.756		237.074		106.219		
Duurzaam herstel	0	0	0	14.374	14.374	18.808	0	0	0	0
Knelpunten NCG	20.000	0	20.000	- 2.347	17.653	-	3.129	6.939	6.970	9.689
						13.242				
Vastgelope- n situaties	3.500	0	3.500	3.490	6.990	0	0	0	0	0
Verduurzam- ing bij versterken	29.000	0	29.000	11.913	40.913	10.142	17.311	20.896	4.800	8.500
Versterken industrie	241	0	241	0	241	241	0	0	0	0
Versterking soperatie	957.786	0	957.786	-	628.600	-	86.952	-	274.390	189.818
				329.186		253.023		134.054		
Bijdrage aan medeoverh- eden	395.956	0	395.956	181.809	577.765	237.768	158.382	168.843	142.400	153.400
Clustering en gebiedsfon- ds	89.741	0	89.741	27.827	117.568	0	0	0	4.800	0
Compensati- e gemeenten en provincie	69.300	0	69.300	2.481	71.781	99.700	0	0	0	0
Erfgoedpro- gramma	15.320	0	15.320	0	15.320	0	0	0	0	0
Knelpunten gemeenten sociaal domein	14.400	0	14.400	0	14.400	0	0	0	0	0
Leefbaarhei- d en wijkontwik- keling	60.000	0	60.000	8.319	68.319	0	0	0	0	0
Nationaal Programma Groningen	81.037	0	81.037	172.810	253.847	96.168	79.382	51.843	0	0
NCG bijdrage aan medeoverh- eden	500	0	500	0	500	0	0	0	0	0

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 15 Een veilig Groningen met perspectief (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting (1)	Mutaties via NvW, moties, amen- dementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting (3) = (1) + (2)	Mutatie supplet oire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Sociaal- emotionele ondersteuning door gemeenten	8.858	0	8.858	- 1.000	7.858	0	0	0	0	7.800
Sociale agenda	56.800	0	56.800	- 28.628	28.172	41.900	79.000	117.000	137.600	145.600
(Schade)ver- goeding	177.814	0	177.814	- 33.429	144.385	119.444	144.739	100.866	62.405	31.892
Duurzaam herstel	0	0	0	1.000	1.000	0	0	0	0	0
Knelpunten NCG	1.500	0	1.500	0	1.500	0	0	0	0	0
Vergoeding schade door versterking smaatregelen	63.305	0	63.305	- 444	62.861	30.291	36.929	15.661	6.750	1.366
Versterken in eigen beheer	111.650	0	111.650	- 33.656	77.994	88.703	107.810	85.205	55.655	30.526
Versterken industrie	1.359	0	1.359	- 329	1.030	450	0	0	0	0
Ontvangsten	1.532.265	0	1.532.265	- 132.739	1.399.526	- 107.600	- 133.869	585.719	337.267	793.979

Geschatte budgetflexibiliteit

Tabel 14 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 15

	2025
juridisch verplicht	93%
bestuurlijk gebonden	6%
beleidsmatig gereserveerd	1%
nog niet ingevuld/vrij te besteden	0%

Juridisch verplicht

Van het totale uitgavenbudget op artikel 15 is 93% juridisch verplicht.

Uitgaven

15.1 Algemeen

Opdrachten

Werkbudgetten

Dit betreft voornamelijk de middelen voor de uitvoer van de versterkingsoperatie die in 2024 niet tot besteding zijn gekomen. Deze

zijn via de eindejaarsmarge toegevoegd aan de begroting voor 2025 (€ 5,3 mln.).

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Raad voor Rechtsbijstand

Bewoners die in bezwaar of beroep gaan tegen besluiten rondom schade- en versterkingsgevallen kunnen op grond van de Tijdelijke wet Groningen rechtsbijstand ontvangen. De raming is geactualiseerd; waar eerder rekening werd gehouden met circa € 8,1 mln. aan kosten per jaar, worden de jaarlijkse kosten inmiddels op circa € 10,8 mln. geschat.

(Schade)vergoeding

Vastgelopen situaties

In het aardbevingsgebied doet zich een aantal situaties voor waar de schadeafhandeling of versterkingsoperatie is vastgelopen. Middelen die in 2024 niet tot besteding zijn gekomen, zijn toegevoegd aan de begroting voor 2025 (€ 16,3 mln.). Een deel hiervan is met een kasschuif naar latere jaren geschoven om zo de middelen in het juiste kasritme te zetten.

15.2 Schadeherstel

Subsidies (regelingen)

Duurzaam herstel

Duurzaam schadeherstel zal deel gaan uitmaken van de versterkings- en hersteloperatie (Kamerstukken II, 2021/2022, [33 529, nr. 948](#)). Er is een kasschuif van 2026 naar 2025 (€ 21,3 mln.) om zo de middelen Duurzaam herstel in het juiste kasritme te zetten.

Verder is er een reallocatie van de middelen voor duurzaam herstel naar opdrachten (onderdeel 15.3), € 6,4 mln. in 2025 en € 18,8 mln. in 2026. De middelen worden afhankelijk van de casus door Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) of Nationaal Coördinator Groningen (NCG) uitgegeven en worden zo op het juiste instrument verantwoord.

Bijdrage aan medeoverheden

MKB-programma

Van de Aanvullende Post zijn middelen (€ 30,0 mln. voor de jaren 2026 tot en met 2028) overgeboekt voor aanvullende MKB-maatregelen. Er is onderzocht in hoeverre hulp aan MKB-ondernemers die nadelige gevolgen ondervinden van de gaswinning verbeterd kan worden. Daaruit blijkt met name dat gedupeerde micro-ondernemers in het aardbevingsgebied aanvullende hulp hard nodig hebben. Deze zwaarst getroffen ondernemers zijn veel tijd en energie kwijt aan schadeherstel en/of een versterkingstraject, dit gaat vaak ten koste van het ontwikkelen van de eigen onderneming.

Bijdrage aan agentschappen

Bijdrage RVO

De uitgaven in 2025 voor bijdrage aan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) zijn opwaarts bijgesteld met € 106,0 mln. RVO levert het personeel en de ondersteuning voor het IMG. De raming van de schadeafhandeling door het IMG wordt ieder jaar geactualiseerd, waaronder ook de uitvoeringskosten. Naar aanleiding daarvan wordt ook het in de BZK-begroting opgenomen bedrag voor de uitvoeringskosten van het IMG bijgesteld.

(Schade)vergoeding

Knelpunten IMG

In de kabinetsreactie op de parlementaire enquête is aangekondigd dat het IMG de bevoegdheid krijgt om individuele knelpunten in de schadeafhandeling voortvarender op te lossen (maatregel 4 uit Nij Begun). De in 2024 niet tot besteding gekomen middelen (€ 35,4 mln.) worden toegevoegd aan het budget voor 2025. Een deel hiervan is met een kasschuif naar latere jaren geschoven om zo de middelen in het juiste kasritme te zetten.

Er is een correctie op een foutieve boeking uit 2024. Zowel de uitgaven op de knelpuntenbudget als de ontvangsten zijn hierdoor te hoog begroot en dat wordt met een desaldering hersteld (€ 35,5 mln.).

Vergoeding fysieke schade

De raming van de schadeafhandeling door het IMG wordt ieder jaar geactualiseerd. Naar aanleiding daarvan wordt het in de BZK-begroting opgenomen bedrag voor de fysieke schadebetalingen bijgesteld over de gehele begrotingsperiode. De uitgaven in 2025 voor vergoedingen fysieke schade zijn opwaarts bijgesteld met € 25,5 mln. Voornamelijk de uitvoeringskosten en de raming voor de regeling maatwerk vallen hoger uit dan vorig jaar.

Vergoeding immateriele schade

De raming van de schadeafhandeling door het IMG wordt ieder jaar geactualiseerd. Naar aanleiding daarvan wordt het in de BZK-begroting opgenomen bedrag voor de immateriële schadebetalingen bijgesteld over de gehele begrotingsperiode. De uitgaven in 2025 voor vergoedingen immateriële schade zijn opwaarts bijgesteld met € 11,2 mln.

Vergoeding waardedaling

De raming van de schadeafhandeling door het IMG wordt ieder jaar geactualiseerd. Naar aanleiding daarvan wordt het in de BZK-begroting opgenomen bedrag voor de vergoedingen voor waardedaling bijgesteld over de gehele begrotingsperiode. De uitgaven in 2025 voor vergoedingen waardedaling zijn opwaarts bijgesteld met € 88,5 mln. Dit is te verklaren doordat de regeling voor niet-woningen is opengesteld.

15.3 Versterken en perspectief

Subsidies (regelingen)

Economische bedrijvigheid

Er is een overboeking van in totaal € 101,7 mln. naar het ministerie van Economische Zaken voor de jaren 2025 tot en met 2029, ter ondersteuning van de Economische Agenda Groningen onder de noemer Economische Bedrijvigheid. Het budget is bedoeld voor strategische acquisitie, met als doel het aantrekken van nieuwe (internationale) bedrijvigheid met strategische, toegevoegde waarde voor de regio. Verder is een deel van het budget bestemd voor de Noordelijke Ontwikkelmaatschappij (NOM) en de Economic Board Groningen (EBG). Tot slot wordt het budget gebruikt ter ondersteuning van de uitvoeringskracht vanuit het ministerie van Economische Zaken bij projecten, innovatie en opschaling, het benutten van bestaande regelingen en het in aanmerking komen voor nationale en Europese financiering.

Opdrachten

Duurzaam herstel

Er is een reallocatie van de middelen voor duurzaam herstel van subsidies

(onderdeel 15.2), € 6,4 mln. in 2025 en € 18,8 mln. in 2026. De middelen worden afhankelijk van de casus door IMG of NCG uitgegeven en worden zo op het juiste instrument verantwoord. Daarnaast zijn middelen (€ 8,0 mln.) die in 2024 niet tot besteding zijn gekomen via de eindejaarsmarge toegevoegd aan het budget voor 2025.

Verduurzaming bij versterking

Ter uitvoering van maatregel 28 uit Nij Begun neemt NCG verduurzamingsmaatregelen mee bij de uitvoering van de versterkingsoperatie voor (middel)zware versterkingen. Middelen die in 2024 niet tot besteding zijn gekomen (€ 22,7 mln.), worden toegevoegd aan de begroting voor 2025. Een deel hiervan (€ 13,0 mln.) is met een kasschuif naar de jaren 2029 en 2030 doorgeschoven om zo de middelen in het juiste kasritme te zetten.

Daarnaast is € 48,6 mln. voor de jaren 2026 tot en met 2029 toegevoegd aan dit budget van de Aanvullende Post voor de uitvoering maatregel 29 uit Nij Begun. Het betreft hier verduurzaming bij lichte versterking door NCG.

Versterkingsoperatie

De grootste mutaties worden hieronder toegelicht.

Ieder jaar wordt bij de Voorjaarsnota de raming van de versterkingsoperatie geactualiseerd. Naar aanleiding van deze actualisatie worden de geraamde uitgaven en ontvangsten voor de gehele periode tot en met 2030 aangepast. NCG heeft een diepteanalyse uitgevoerd naar de einddatum van de versterkingsoperatie. Daaruit volgt dat het merendeel van de versterkingsopgave voor eind 2028 is afgerond. Echter, de analyse laat ook zien dat de beoogde einddatum voor de afronding van de versterking in 2028 niet voor alle gebouwen behaald kan worden. De huidige raming is gebaseerd op de laatste actualisatie van de diepteanalyse van maart 2025. Hieruit volgt dat de versterkingskosten in 2025 naar beneden zijn bijgesteld en stijgen in latere jaren ten opzichte van de Voorjaarsnota 2024. De versterking zal dus langer op een hoger uitvoeringsniveau duren dan vorig jaar werd verwacht. De totale bijstelling tot en met 2030 op de versterkingskosten onder de categorie opdrachten is – € 237,4 mln. Hier staan bijstellingen naar boven op de budgetten voor vergoeding voor schade door versterken, versterken in eigen beheer en diverse subsidies versterken tegenover.

De middelen voor maatwerk in de versterkingsoperatie, maatregel 12 uit Nij Begun, die in 2024 niet tot besteding zijn gekomen (€ 48,5 mln.) zijn via de eindejaarsmarge toegevoegd aan de begroting voor 2025. Middels een kasschuif worden deze middelen doorgeschoven naar latere jaren om beter aan te sluiten bij de verwachte uitgaven.

Er is een tegenvaller als gevolg van gestegen bouwkosten en indexatie (meerjarig € 20,0 mln.) op diverse versterkingsprojecten uit bestuurlijke afspraken.

Bijdrage aan medeoverheden

Clustering en gebiedsfonds

In het kader van de bestuurlijke afspraken uit 2020 worden uitkeringen gedaan aan medeoverheden voor clustering en het gebiedsfonds (blokken B en D uit de bestuurlijke afspraken). Middelen die in 2024 niet tot besteding zijn gekomen (€ 24,0 mln.), zijn toegevoegd aan de BZK-begroting voor 2025.

Compensatie gemeenten en provincie

Als onderdeel van de bestuurlijke afspraken worden gemeenten gecompenseerd voor de uitvoering van de versterkingsoperatie van Batch

1588. Voor gestegen bouwkosten zijn in Nij Begun middelen gereserveerd die van de Aanvullende Post naar de BZK-begroting zijn overgeboekt (€ 33,5 mln. voor 2026). Daarnaast is er nog een tegenvaller als gevolg van gestegen bouwkosten en verdere indexatie (€ 64,7 mln.) op de versterkingsoperatie in Batch 1588. Deze tegenvaller wordt gedekt vanuit de generale middelen.

Leefbaarheid en wijkontwikkeling

Uitgaven voor het verbeteren van de leefbaarheid in gebieden waar veel woningen worden versterkt, zijn doorgeschoven van 2024 naar 2025. Via de eindejaarsmarge wordt het budget toegevoegd aan 2025 (€ 8,3 mln.).

Nationaal Programma Groningen (NPG)

Met het NPG wordt geïnvesteerd in de leefbaarheid, economische ontwikkeling en energietransitie in Groningen. Vanuit de Aanvullende Post zijn voor de jaren 2025 tot en met 2030 middelen voor de NPG-aanvraag van de provincie Groningen (totaal € 187,0 mln.) toegevoegd aan de BZK-begroting. Daarnaast zijn middelen die in 2024 niet zijn uitgekeerd (€ 11,1 mln.) via de eindejaarsmarge toegevoegd aan het budget van 2025. Middels een kasschuif worden de middelen doorgeschoven van latere jaren naar 2025 (€ 65,8 mln.) en 2026 (€ 13,4 mln.) om beter aan te sluiten bij de verwachte uitgaven.

Voor de Economische Agenda is in 2024 € 9,6 mln. onbenut gebleven en via de eindejaarsmarge toegevoegd aan de begroting van 2025. De verwachting was begin 2024 dat er al een start gemaakt zou worden met de Economische Agenda. Die is echter in 2025 definitief opgeleverd en de eerste projecten dienen zich aan. Daarom zijn vanuit de Aanvullende Post voor de jaren 2025 tot en met 2028 middelen toegevoegd aan de BZK-begroting voor het startkapitaal van de economische agenda (totaal € 192,6 mln.). Middels een kasschuif worden de middelen van latere jaren naar 2025 geschoven (€ 45,5 mln.) om beter aan te sluiten bij de verwachte uitgaven.

Sociale agenda

De sociale agenda bestaat uit concrete doelstellingen en investeringen die ten goede komen aan de leefbaarheid, onderwijskwaliteit, armoedebestrijding, gezondheid en arbeidsparticipatie van inwoners. Middelen die in 2024 onbenut zijn gebleven worden via de eindejaarsmarge aan de begroting van 2025 toegevoegd (€ 15,1 mln.). Via een kasschuif worden de middelen van 2025 naar latere jaren geschoven om zo de middelen in het juiste kasritme te zetten. Daarnaast zijn van de Aanvullende Post voor de jaren 2027 tot en met 2030 middelen toegevoegd aan de BZK-begroting voor de sociale agenda (totaal € 479 mln.).

(Schade)vergoeding

Vergoeding schade door versterkingsmaatregelen

De raming van de versterkingsoperatie wordt ieder jaar geactualiseerd. Naar aanleiding van deze actualisatie worden ook de geraamde uitgaven voor de vergoedingen schade door versterkingsmaatregelen voor de gehele periode tot en met 2030 bijgesteld. De uitgaven in 2025 voor schade door versterkingsmaatregelen zijn met € 13,0 mln. neerwaarts bijgesteld als gevolg van de doorwerking van de diepteanalyse. De totale bijstelling tot en met 2030 voor vergoeding schade door versterkingsmaatregelen is € 65,7 mln.

Daarnaast zijn vanuit de Aanvullende Post voor de jaren 2025 tot en met 2027 middelen (totaal € 20,0 mln.) voor de uitvoering van maatregel 16 (vergoeding eigen tijd van bewoners) uit Nij Begun toegevoegd aan de BZK-begroting.

Versterking in eigen beheer

Sinds de inwerkingtreding van de Tijdelijke wet Groningen (TwG) per 1 juli 2023 is er de mogelijkheid om een vergoeding te ontvangen voor het in eigen beheer uitvoeren van versterking. De raming van de versterkingsoperatie wordt ieder jaar geactualiseerd. Naar aanleiding van deze actualisatie worden ook de geraamde uitgaven voor versterking in eigen beheer voor de gehele periode tot en met 2030 bijgesteld. De uitgaven in 2025 zijn met € 34,2 mln. neerwaarts bijgesteld. De totale bijstelling tot en met 2030 is € 332,8 mln.

Ontvangsten

Tabel 15 Budgettaire gevolgen van beleid ontvangsten artikel 15 Een veilig Groningen met perspectief (bedragen x € 1.000)

	OW2025 (1)	Mutaties via NvW, moties, amendement en ISB (2)	Vastgestelde begroting (3) = (1) + (2)	Mutatie slechte begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie s 2026	Mutatie s 2027	Mutatie s 2028	Mutatie s 2029	Mutatie s 2030
Ontvangsten NAM fysieke schade	424.479	0	424.479	47.062	471.541	25.471	130.233	227.537	244.203	287.319
Ontvangsten NAM uitvoeringskosten schade	241.342	0	241.342	31.126	272.468	100.453	77.638	145.975	128.392	225.386
Ontvangsten NAM waardedaling	64.000	0	64.000	45.343	18.657	88.494	49.400	25.324	0	0
Ontvangsten NAM immateriële schade	88.215	0	88.215	15.170	103.385	11.216	3.738	0	0	0
Ontvangsten NAM versterken industrie	1.989	0	1.989	- 741	1.248	712	691	0	0	0
Ontvangsten NAM versterkingsoperatie	675.657	0	675.657	174.292	501.365	338.085	139.329	182.657	39.554	270.481
Nationaal Programma Groningen (bijdrage NAM)	25.000	0	25.000	0	25.000	0	0	0	0	0
Ontvangsten NAM Nieuwbouwregeling	4.930	0	4.930	0	4.930	0	0	0	0	0
Diverse ontvangsten	0	0	-	0	-	0	0	0	0	0
Ontvangsten NAM juridische bijstand	6.653	0	6.653	- 5.721	932	4.139	4.226	4.226	4.226	10.793
Totale ontvangsten	1.532.265	0	1.532.265	132.739	1.399.526	107.600	133.869	585.719	337.267	793.979

Ontvangsten NAM fysieke schade

De uitgaven voor de fysieke schade worden via een heffing bij NAM in rekening gebracht. Als gevolg van de bijstelling van de uitgaven voor schade worden ook de geraamde ontvangsten van NAM bijgesteld. De geraamde ontvangsten voor de fysieke schade worden opwaarts bijgesteld met cumulatief € 185 mln. tot en met 2030 naar aanleiding van de jaarlijkse actualisatie van de schaderaming. De opwaartse bijstelling in 2025 betreft een bedrag van circa € 83 mln.

Er is een correctie op een foutieve boeking uit 2024. Zowel de uitgaven op de knelpuntenbudget als de ontvangsten zijn hierdoor te hoog begroot en dat wordt met een desaldering hersteld (€ 35,5 mln.).

Ontvangsten NAM uitvoeringskosten schade

De uitgaven voor uitvoeringskosten van de schade worden via een heffing bij NAM in rekening gebracht. Als gevolg van de bijstelling van de uitgaven worden ook de geraamde ontvangsten van NAM bijgesteld. De geraamde ontvangsten voor de uitvoeringskosten schade worden opwaarts bijgesteld met cumulatief € 723 mln. tot en met 2030 naar aanleiding van de jaarlijkse actualisatie van de schaderaming. De opwaartse bijstelling in 2025 betreft een bedrag van circa € 31 mln.

Ontvangsten NAM waardedaling

De uitgaven voor de waardedaling worden via een heffing bij NAM in rekening gebracht. Als gevolg van de bijstelling van de uitgaven voor de waardedaling worden ook de geraamde ontvangsten van de NAM bijgesteld. De geraamde ontvangsten voor de waardedaling worden opwaarts bijgesteld met cumulatief € 118 mln. tot en met 2030 naar aanleiding van de jaarlijkse actualisatie van de waardedaling. De neerwaartse bijstelling in 2025 betreft een bedrag van circa € 45 mln.

Ontvangsten NAM immateriële schade

De uitgaven voor de schadeafhandeling worden via een heffing bij NAM in rekening gebracht. Als gevolg van de bijstelling van de uitgaven voor immateriële schade worden ook de geraamde ontvangsten van NAM bijgesteld. De geraamde ontvangsten voor immateriële schade worden opwaarts bijgesteld met cumulatief € 30,1 mln. naar aanleiding van de jaarlijkse actualisatie van de immateriële schade. De opwaartse bijstelling in 2025 betreft een bedrag van € 15,2 mln. en wordt deels verklaard doordat in 2025 ook ontvangsten binnenkomen die aanvankelijk voor 2024 waren begroot.

Ontvangsten NAM versterkingsoperatie

De kosten voor de versterkingsoperatie worden via een heffing bij de NAM in rekening gebracht. Als gevolg van de bijstelling van de uitgaven voor de versterkingsoperatie worden ook de geraamde ontvangsten van NAM naar beneden bijgesteld met cumulatief € 238,1 mln. tot en met 2030. De neerwaartse bijstelling in 2025 bedraagt € 174,3 mln.

Ontvangsten NAM juridische bijstand

De kosten voor juridische bijstand aan bewoners worden bij de NAM in rekening gebracht (excl. btw). De actualisatie van de uitgavenraming leidt daarom eveneens tot een bijstelling op de ontvangsten. De geraamde ontvangsten voor de juridische bijstand worden opwaarts bijgesteld met cumulatief € 11 mln. tot en met 2030 naar aanleiding van de jaarlijkse actualisatie van de schaderaming. De neerwaartse bijstelling in 2025 betreft een bedrag van circa € 6 mln.

Nij Begun-middelen uit de Aanvullende Post

In onderstaande tabel wordt weergegeven voor welke maatregelen bij de voorjaarsnota 2025 middelen zijn opgevraagd van de Aanvullende Post PEGA/Nij Begun. In de ontwerpbegroting 2025 tabel 25 is weergegeven welke middelen eerder naar de BZK-begroting zijn overgeboekt. De resterende middelen blijven beschikbaar op de Aanvullende Post voor Groningen en zullen later worden opgevraagd.

Tabel 16 Overzichtstabel: opvragen van de Aanvullende Post uit PEGA-middelen eerste suppletoire begroting 2025 (bedragen x € 1 mln)

		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Apparaatskosten verduurzaming bij lichte versterking	BZK begroting, artikel 11	2,5	2,5	2,5	2,5	0,0	0,0
Drieborg	BZK begroting, artikel 15	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	0,0
MKB-programma (regionaal)	BZK begroting, artikel 15	0,0	12,5	11,2	6,2	0,0	0,0
Stut en steun	BZK begroting, artikel 15	0,0	2,2	2,2	2,2	0,0	0,0
Verduurzaming bij lichte versterking	BZK begroting, artikel 15	0,0	10,4	17,8	21,5	0,3	0,0
Agenda voor herstel	BZK begroting, artikel 15	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Indexering en meerkosten batch 1588	BZK begroting, artikel 15	0,0	33,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Economische Agenda	BZK begroting, artikel 15	24,5	56,1	56,0	56,0	0,0	0,0
Sociale Agenda	BZK begroting, artikel 15	0,0	0,0	79,0	117,0	137,6	145,6
Vergoeding eigen tijd	BZK begroting, artikel 15	10,0	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0
Verduurzaming Groningen	VRO begroting, artikel 2	179,0	185,1	194,7	118,0	117,2	116,0
Totaal		217,4	308,4	369,5	324,5	256,2	261,6

4 Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 11. Centraal apparaat

Tabel 17 Apparaatsuitgaven Kerndepartement (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting (1)	Mutaties via NvW, moties , amen- demen- ten en ISB (2)	Vastgeste- elde begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoi- re begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Art. Verplichtingen	850.589		0 850.589	165.127	1.015.716	77.846	138.463	139.019	185.383	646.605
Uitgaven	851.263		0 851.263	193.127	1.044.390	77.846	138.463	139.019	185.383	646.605
11.1 Apparaat (excl. AIVD)	851.263		0 851.263	193.127	1.044.390	77.846	138.463	139.019	185.383	646.605
<i>Personele uitgaven</i>	<i>530.783</i>		<i>0 530.783</i>	<i>77.987</i>	<i>608.770</i>	<i>50.935</i>	<i>92.568</i>	<i>122.856</i>	<i>150.278</i>	<i>360.331</i>
Eigen personeel	394.993	0	394.993	60.602	455.595	36.962	47.575	66.569	82.086	301.430
Inhuur externen	130.627	0	130.627	16.627	147.254	13.671	44.377	55.230	66.843	53.767
Overige personele uitgaven	5.163	0	5.163	758	5.921	302	616	1.057	1.349	5.134
<i>Materiële uitgaven</i>	<i>315.523</i>		<i>0 315.523</i>	<i>108.562</i>	<i>424.085</i>	<i>19.600</i>	<i>38.563</i>	<i>10.043</i>	<i>25.085</i>	<i>277.241</i>
Bijdrage SSO's	281.932	0	281.932	85.018	366.950	19.294	19.530	19.649	19.445	256.255
ICT	9.090	0	9.090	22.881	31.971	222	- 6.145	- 6.123	1.597	2.725
Overige materiële uitgaven	24.501	0	24.501	663	25.164	84	25.178	- 3.483	4.043	18.261
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>4.957</i>		<i>0 4.957</i>	<i>6.578</i>	<i>11.535</i>	<i>7.311</i>	<i>7.332</i>	<i>6.120</i>	<i>10.020</i>	<i>9.033</i>
Diverse bijdragen	215	0	215	0	215	0	0	0	0	213
Bijdrage aan DICTU	4.742	0	4.742	6.578	11.320	7.311	7.332	6.120	10.020	8.820
Ontvangsten	196.383		0 196.383	115.191	311.574	- 41.971	37.108	83.668	70.296	119.735

Toelichting

Personele uitgaven

Eigen personeel

De grootste mutaties worden hieronder toegelicht.

De apparaatstaakstelling voor BZK en VRO uit het Hoofdlijnenakkoord

bedraagt structureel € 121 mln. De invulling van de taakstelling valt uiteen in drie delen: invulling door de beleidskern en staf (fte-reductie) van € 23 mln. structureel, besparingen op (beleids)budgetten van € 41 mln. structureel en daarnaast besparingen op de bedrijfsvoering uitgevoerd door de Shared Service Organisaties (€ 57 mln.).

In 2024 is het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) als zelfstandig departement opgericht met structurele taken. De apparaatsbudgetten van VRO zijn echter voor een groot deel incidenteel en nemen op termijn af. De afname komt doordat recente kabinetten incidenteel geld beschikbaar hebben gesteld. Ten behoeve van de structurele taken van VRO worden er middelen vrijgemaakt voor de bestending van het apparaat. De apparaatsuitgaven van VRO worden verantwoord op het centraal apparaat artikel van de begroting van BZK (€ 1,1 mln. in 2025 oplopend naar 12,7 mln. in 2030). Vanaf 2026 zullen deze apparaatsuitgaven verantwoord worden op het centraal apparaat artikel van VRO (H22).

Er is een structurele reeks ter dekking van de capaciteitsuitgaven ten behoeve van de advisering en ondersteuning van de nieuwe Secretaris-Generaal VRO, de directeur Financieel Economische Zaken VRO en de uitgaven bij Financieel Dienstencentrum (€ 0,9 mln. in 2025 oplopend naar € 1,9 mln. in 2030).

Er is een incidentele reeks voor de i-Strategie BZK-VRO. Deze reeks is bestemd voor maatregelen voor de digitale transformatie van BZK-VRO om de weerbaarheid tegen nieuwe en/ of toenemende dreigingen te verhogen, een inhaalslag in de adoptie van nieuwe technologie te maken en om de executiekracht van de organisatie te vergroten.

Van de Aanvullende Post zijn twee reeksen apparaatbudget toegevoegd aan de BZK-begroting. Voor de jaren 2025 tot en met 2028 is er jaarlijks € 2,5 mln. toegevoegd voor de verduurzaming van de woningen (3.400 stuks) met lichte versterkingen gelijktijdig met de versterking uitgevoerd door de Nationale Coördinator Groningen (NCG). Verder is er voor de jaren 2026 tot en met 2030 jaarlijks € 4,0 mln. toegevoegd voor de uitvoeringskosten klimaat ten behoeve van de voortzetting van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie.

Jaarlijks worden bij het voorjaar op basis van de jaarplanraming de diensten en producten die tariefgefinancierd zijn, van de uitvoeringsorganisaties (vooral de Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding (RvIHH)), vastgesteld en verwerkt. Hierop worden de uitgaven- en ontvangstenbudgetten aangepast (€ 25,4 mln.)

Met de groei van de organisatie is het verplichte quotum te realiseren banen voor arbeidsbeperkten vanuit de wet Banenafpraak (WBA) toegenomen. De extra banen en daarmee de meerkosten zijn steeds incidenteel gedekt. De toegenomen WBA-kosten worden voor 2025 (€ 2,5 mln.) en 2026 (€ 2,3 mln.) gedekt.

De apparaatskosten NCG worden ook bijgesteld naar aanleiding van de nieuwe versterkingsraming. Door de langere looptijd van de versterkingsoperatie zullen ook de apparaatskosten tot na 2028 doorlopen. Cumulatief gaat het om € 53 mln. voor de periode 2025 tot en met 2030.

Verder is € 11,3 mln. incidenteel overgeboekt van artikel 13 nog onverdeeld ter dekking van de apparaatstaakstelling voor BZK en VRO uit het Hoofdlijnenakkoord.

Inhuur externen

Het gaat hier om diverse mutaties, voornamelijk de vaststelling van de

diensten en produkten van de uitvoeringsorganisaties (€ 21,6 mln. in 2025) en bijstelling apparaatskosten NCG (- € 12,7 mln. in 2025 en € 13,5 mln. in 2026 oplopend € 41,1 mln. in 2030).

Materiële uitgaven

Bijdrage SSO's

Het gaat hier om diverse mutaties, voornamelijk de vaststelling van de diensten en produkten van de uitvoeringsorganisaties (€ 30,2 mln. in 2025) en bijstelling apparaatskosten NCG (€ 6,6 mln. in 2025 oplopend naar € 5,4 mln. in 2030). Deze mutaties zijn hierboven bij eigen personeel al toegelicht.

Als gevolg van een gewijzigde aantallen medewerkers hebben alle departementen een aanvullende bijdrage moeten betalen voor P-Direkt (€ 7,8 mln. jaarlijks voor de jaren 2025 tot en met 2030).

Daarnaast zijn er meeruitgaven van de dienstverlening van de batenlasten agentschappen die via het kerndepartement lopen voor de dienstverleningsovereenkomsten (DVA's). Middels een desaldering worden de geraamde ontvangsten verhoogd. Zie ook de toelichting bij de ontvangsten (€ 25,0 mln.).

Tot slot, wordt er een desaldering gedaan voor de incidentele dekking van de apparaatstaakstelling in 2025 (HLA).

ICT

Het gaat hier om diverse mutaties, waaronder de vaststelling van de diensten en produkten van de uitvoeringsorganisaties (€ 19,6 mln. in 2025) en bijstelling apparaatskosten NCG (€ 2,0 mln. in 2025 aflopende € 1,1 mln. in 2030). Deze mutaties zijn hierboven bij eigen personeel al toegelicht.

Overige materiële uitgaven

Het gaat hier om diverse mutaties, voornamelijk de vaststelling van de diensten van de uitvoeringsorganisaties (€ 3,4 mln. in 2025) en bijstelling apparaatskosten NCG (- € 4,0 mln. in 2025 aflopend naar € 2,2 mln. in 2030). Deze mutaties zijn hierboven bij eigen personeel al toegelicht.

Bijdrage aan agentschappen

Bijdrage aan DICTU

De bijdrage aan DICTU door het NCG wordt ook bijgesteld naar aanleiding van de nieuwe versterkingsraming. Door de langere looptijd van de versterkingsoperatie zullen ook de apparaatskosten tot na 2028 doorlopen. Dit resulteert in een tegenvaller in 2025 van € 6,6 mln. oplopend naar € 8,8 mln. in 2030.

Ontvangsten

Jaarlijks worden bij het voorjaar op basis van de jaarplanraming de diensten van de uitvoeringsorganisaties (vooral RvIHH) die tariefgefinancierd zijn, vastgesteld en verwerkt. Hierop worden de uitgaven- en ontvangstenbudgetten aangepast (€ 100,2 mln.)

In verband met het opnieuw inrichten van de projectadministratie bij de Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding (RvIHH), zijn facturen over de jaargrens geschoven, die daarmee ten laste komen van 2025 in plaats van 2024. Dit is in de veegbrief in december 2024 (Kamerstukken II, 2024/2025, [36600, nr. 123](#)) gemeld aan de Tweede Kamer (€ 2,3 mln.).

Daarnaast zijn er meerontvangsten van de dienstverlening van de batenlasten agentschappen die via het kerndepartement lopen voor de

dienstverleningsovereenkomsten (DVA's). Middels een desaldering worden de geraamde kosten verhoogd. Zie ook de toelichting bij het instrument bijdrage SSO's (€ 25,0 mln.).

Er heeft een bijstelling van ontvangsten van de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) plaatsgevonden. Zie ook de toelichting bij uitgaven apparaatskosten NCG hierboven (minder ontvangsten in 2025 van € 32,2 mln. naar € 44,6 mln. in 2026 en vanaf 2027 meer ontvangsten van € 33,5 mln. oplopend naar € 98,2 mln. in 2030).

Tot slot, wordt er een desaldering gedaan voor de incidentele dekking van de apparaatstaakstelling in 2025 (HLA).

4.2 Artikel 12. Algemeen

Tabel 18 Algemeen (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp begroting (1)	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties le suppletoire begroting (4)	Stand le suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
		58.185	0	58.185	7.775	65.960	2.171	16.295	66.110	65.033	68.624
	Uitgaven	58.435	0	58.435	7.775	66.210	2.171	16.295	66.110	65.033	68.624
12.0	Algemeen	58.435	0	58.435	7.775	66.210	2.171	16.295	66.110	65.033	68.624
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>805</i>	<i>0</i>	<i>805</i>	<i>120</i>	<i>925</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>0</i>	<i>541</i>
	Diverse subsidies	755	0	755	120	875	100	100	100	0	491
	Koninklijk Paleis Amsterdam	50	0	50	0	50	0	0	0	0	50
	<i>Opdrachten</i>	<i>703</i>	<i>0</i>	<i>703</i>	<i>160</i>	<i>863</i>	<i>286</i>	<i>14.510</i>	<i>14.510</i>	<i>13.533</i>	<i>15.166</i>
	(Inter)nationale samenwerking	250	0	250	0	250	0	0	0	0	282
	Diverse opdrachten	453	0	453	160	613	286	260	260	233	684
	Goed Bestuur	0	0	0	0	0	0	14.250	14.250	13.300	14.200
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>118</i>	<i>0</i>	<i>118</i>	<i>- 5</i>	<i>113</i>	<i>- 15</i>	<i>- 15</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>116</i>
	Diverse bijdragen	17	0	17	- 5	12	- 15	- 15	0	0	15
	BZK transparant	101	0	101	0	101	0	0	0	0	101
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>50.000</i>	<i>0</i>	<i>50.000</i>	<i>0</i>	<i>50.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Kwijtschelden publieke schulden	20.000	0	20.000	5.000	25.000	0	0	0	0	0
	Schuldregeling ex-partners	30.000	0	30.000	- 5.000	25.000	0	0	0	0	0
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>6.809</i>	<i>0</i>	<i>6.809</i>	<i>7.500</i>	<i>14.309</i>	<i>1.800</i>	<i>1.700</i>	<i>1.500</i>	<i>1.500</i>	<i>2.801</i>
	Eigenaarsbijdrage	5.500	0	5.500	7.100	12.600	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400
	BZK transparant	1.300	0	1.300	0	1.300	0	0	0	0	1.292
	Diverse bijdragen	9	0	9	400	409	400	300	100	100	109
	<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>50.000</i>	<i>50.000</i>	<i>50.000</i>
	Versterken rechtsstaat	0	0	0	0	0	0	0	50.000	50.000	50.000
	Ontvangsten	0	0	0	2.400	2.400	0	0	0	0	0

Toelichting

Opdrachten

Goed Bestuur

Het betreft een nadere uitwerking van de enveloppe Goed Bestuur en Sterke Rechtsstaat uit het Hoofdlijnenakkoord. Voor het Versterken van dienstbare overheidsorganisaties wordt ingezet op het vergroten van de

bereikbaarheid en toegankelijkheid van de overheidsdienstverlening, een overheid die anders werkt en wordt het ambtelijk vakmanschap versterkt, onder andere via verplichte scholing voor (top)ambtenaren. Ook worden Klokkenluiders beter beschermd en worden er middelen beschikbaar gesteld voor doordacht gebruik van AI/algoritmen. De middelen zijn voor de jaren 2027 tot en met 2030 overgeheveld van artikel 13 naar artikel 12, artikel 6 en artikel 7.

Bijdrage aan medeoverheden

Kwijtschelden publieke schulden

Betreft een reallocatie van schuldenregeling partners naar kwijtschelden publieke schulden. Aan beide budgetten ligt dezelfde regeling ten grondslag (€ 5 mln.).

Schuldregeling ex-partners

Betreft een reallocatie van schuldenregeling partners naar kwijtschelden publieke schulden. Aan beide budgetten ligt dezelfde regeling ten grondslag (- € 5 mln.).

Bijdrage aan agentschappen

Eigenaarsbijdrage

Dit betreft een aantal mutaties:

Centraal budget FMH

Er is sprake van een tekort op het budget centrale bekostiging FMH van € 1,4 mln. jaarlijks. Volgend op de evaluatie van de centrale bekostiging in 2017 zijn interdepartementaal bijdragen opgehaald. Voor het oude opdrachtgeversbudget en nieuw opdrachtgeversbudget is daarbij rekening gehouden met verschillende prijspeilen naar aanleiding van de LPO-toekenning 2017. Hierdoor is indertijd een te laag structureel bedrag aan evaluatiebijdrage opgehaald.

Eigenaarsbijdrage Logius

Logius is eind 2024 geconfronteerd met een door Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) aangekondigde tariefverhoging voor 2025 met een financiële impact van € 2,4 mln. Dit bedrag kon niet meer tijdig worden opgenomen in de begroting van Logius voor 2025. Hierdoor ontstaat een tegenvaller op de begroting van Logius.

Tekort eigen vermogen ODI

De Rijksorganisatie voor Ontwikkeling Digitalisering en Innovatie (ODI) heeft een negatief resultaat over 2024. Het negatief resultaat kan onvoldoende opgevangen worden met het eigen vermogen van ODI. Conform artikel 11 van de regeling agentschappen mag een agentschap geen negatief eigen vermogen hebben. In dat geval dient de continuïteitsverantwoordelijke zorg te dragen dat een negatief eigen vermogen uiterlijk bij eerste suppletoire begrotingswet wordt aangevuld tot minimaal € 0,- (€ 3,3 mln.).

Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken

Versterken rechtstaat

Dit betreft een reallocatie van artikel 13 nog onverdeeld naar bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken voor het Constitutioneel Hof en verzelfstandiging Raad van State zoals is opgenomen in de envelop Goed Bestuur en versterking rechtsstaat, vanaf 2028 is er € 50 mln. per jaar beschikbaar.

Ontvangsten

Logius heeft over het jaar 2024 een positief resultaat behaald waardoor het eigen vermogen groeit tot boven het in artikel 11, lid 3 van de regeling agentschappen vastgestelde maximum. Het maximum wordt berekend als 5% van de gemiddelde jaarlijkse baten over de laatste drie kalenderjaren. Dat wat de 5% overstijgt dient conform artikel 11, lid 6 van de regeling agentschappen bij eerste suppletoire begroting afgeroomd te worden door de eigenaar. Voor 2024 betreft dit € 2,4 mln.

4.3 Artikel 13. Nog onverdeeld

Tabel 19 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastgeste- elde begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoir re- begroting (4)	Stand 1e suppletoir re- begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Art. Verplichtingen	15.400	- 9.411	5.989	49.107	55.096	49.018	45.725	-	-	61.154
								7.129	9.834	
Uitgaven	15.400	- 9.411	5.989	49.107	55.096	49.018	45.725	-	-	61.154
								7.129	9.834	
13.0 Nog onverdeeld	15.400	- 9.411	5.989	49.107	55.096	49.018	45.725	-	-	61.154
								7.129	9.834	
<i>Nog te verdelen</i>	<i>15.400</i>	<i>- 9.411</i>	<i>5.989</i>	<i>49.107</i>	<i>55.096</i>	<i>49.018</i>	<i>45.725</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>61.154</i>
								<i>7.129</i>	<i>9.834</i>	
Loonbijstelling	0	0	0	52.309	52.309	50.549	50.723	51.351	49.614	49.307
Prijsbijstelling	0	0	0	2.787	2.787	9.418	8.792	5.810	2.641	2.436
Onvoorzien	15.400	- 9.411	5.989	- 5.989	0	-	-	-	-	9.411
						10.949	13.790	64.290	62.089	
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Nog te verdelen

Loonbijstelling

Dit betreft de loonbijstelling tranche 2025 voor BZK. De loonbijstelling is niet volledig uitgekeerd. Het kabinet heeft besloten om de loonbijstelling voor externe inhuur in tranche 2025 in te houden. Dit wordt ingezet ter dekking van rijksbrede problematiek.

Prijsbijstelling

Dit betreft de prijsbijstelling tranche 2025 voor BZK. Uit de prijsbijstelling is onder andere dekking voor het amendement van het lid Bontenbal (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 121](#)) overgeboekt naar onvoorzien (€ 7,3 mln. in 2025 en € 6,3 mln. vanaf 2026).

Verder is € 11,3 mln. incidenteel overgeboekt naar artikel 11 centraal apparaat ter dekking van de apparaatstaakstelling voor BZK en VRO uit het Hoofdlijnenakkoord.

Onvoorzien

De grootste mutaties worden hieronder toegelicht.

De nadere uitwerking van de enveloppe Goed Bestuur en Sterke Rechtsstaat uit het Hoofdlijnenakkoord. Voor het Versterken van dienstbare overheidsorganisaties wordt ingezet op het vergroten van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de overheidsdienstverlening, een overheid die anders werkt en wordt het ambtelijk vakmanschap versterkt, onder andere via verplichte scholing voor (top)ambtenaren. Ook worden Klokkenluiders beter beschermd en worden er middelen beschikbaar gesteld voor het doordacht gebruik van AI/algorithmes. Daarnaast is voor de jaren 2028 tot en met 2030 jaarlijks € 50 mln. gereserveerd voor het Constitutioneel Hof en verzelfstandiging van de Raad van State. De

middelen zijn overgeheveld van artikel 13 naar artikelen 6, 7 en 12.

De eindejaarsmarge van BZK (inclusief VRO) bedraagt € 44,3 mln. Hiervan is € 31,9 mln. ingezet voor de begroting VRO en € 12,5 mln. voor de begroting BZK.

Dekking voor het amendement van het lid Bontenbal (Kamerstukken II 2024/25, [36600 VII, nr. 121](#)) komt uit de prijsbijstelling (6,3 mln. structureel) en een korting op de uitvoeringsorganisaties (structureel 3,6 mln.).

5 Agentschappen

5.1 Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG)

Exploitatieoverzicht

Tabel 20 Exploitatieoverzicht Baten-lastenagentschap RvIG (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties suppletoire begroting	(3) = (1) + (2) Totaal geraamd
Baten			
- Omzet	236.033	18.964	254.997
<i>waarvan omzet moederdepartement</i>	65.174	15.561	80.735
<i>waarvan omzet overige departementen</i>	0	0	0
<i>waarvan omzet derden</i>	170.859	3.403	174.262
Rentebaten	0	0	0
Vrijval voorzieningen	0	0	0
Bijzondere baten	0	0	0
Totaal baten	236.033	18.964	254.997
Lasten			
Apparaatskosten	203.225	19.647	222.872
- Personele kosten	67.739	- 3.161	64.578
<i>waarvan eigen personeel</i>	33.333	0	33.333
<i>waarvan inhuur externen</i>	32.973	- 3.161	29.812
<i>waarvan overige personele kosten</i>	1.433	0	1.433
- Materiële kosten	135.486	22.808	158.294
<i>waarvan apparaat ICT</i>	10	0	10
<i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>	225	0	225
<i>waarvan overige materiële kosten</i>	135.251	22.808	158.059
Rentelasten	0	0	0
Afschrijvingskosten	11.540	53	11.593
- Materieel	7.025	0	7.025
<i>waarvan apparaat ICT</i>	50	0	50
<i>waarvan overige materiële afschrijvingskosten</i>	6.975	0	6.975
- Immaterieel	4.515	53	4.568
Overige lasten	0	0	0
<i>waarvan dotaties voorzieningen</i>	0	0	0
<i>waarvan bijzondere lasten</i>	0	0	0
Totaal lasten	214.765	19.700	234.465
Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening	21.268	- 736	20.532
Agentschapsdeel Vpb-lasten	0	0	0
Saldo van baten en lasten	21.268	- 736	20.532

Toelichting

Baten

Omzet

De omzet stijgt als gevolg van de nieuwe vastgestelde tariefstelling inzake de Basisregistratie Personen (BRP). Daarnaast stijgt deze ook voor een bedrag van € 5,3 mln. vanwege te ontvangen extra gelden inzake opdrachten richting het moederdepartement.

Lasten

Apparaatskosten

Personele kosten

RvIG zal minder externe inhuur overnemen als gevolg van een beperktere insourcing van de uitbestede dienstverlening ten behoeve van het platform- en applicatiebeheer.

Materiële kosten

De materiële kosten stijgen deels door de verschuiving van de externe inhuur, zoals hierboven bij de personele kosten benoemd. Tevens krijgt RvIG in 2025 te maken met extra kosten voor de vernieuwing en verbetering inzake de IT. Deze zijn deels onderdeel van de (bij de omzet genoemde) opdrachten en komen deels ten laste van de reisdocumenten en de BRP.

Afschrijvingskosten

RvIG krijgt naar verwachting te maken met afgerond € 53.000 aan extra afschrijvingskosten vanwege het strakker monitoren op eventuele bijzondere waardeverminderingen met betrekking tot in het verleden aangeschafte hardware.

Kasstroomoverzicht

Tabel 21 Kasstroomoverzicht RvIG (Eerste suppletoire begroting)
(bedragen x € 1.000)

	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties suppletoire begroting	(3) = (1) + (2) Totaal geraamd
1. Rekening courant RHB 1 januari + depositorekeningen	12.106	0	12.106
Totaal ontvangsten operationele kasstroom (+)	236.033	18.964	254.997
Totaal uitgaven operationele kasstroom (-/-)	203.225	- 19.647	222.872
2. Totaal operationele kasstroom	32.808	- 683	32.125
Totaal investeringen (-/-)	- 3.100	0	- 3.100
Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	0	0	0
3. Totaal investeringskasstroom	- 3.100	0	- 3.100
Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	0	0	0
Eenmalige storting door moederdepartement (+)	0	0	0
Aflossingen op leningen (-/-)	0	0	0
Beroep op leenfaciliteit (+)	0	0	0
4. Totaal financieringskasstroom	0	0	0
5. Rekening courant RHB 31 december (=1+2+3+4)	41.814	- 683	41.131

Toelichting

Operationele kasstroom

De extra ontvangsten komen voort uit de extra omzet die wordt verwacht, zoals toegelicht in de toelichting inzake de omzet.

De extra uitgaven zijn voornamelijk te wijten aan de extra kosten voor de vernieuwing en verbetering inzake de IT, zoals toegelicht onder de materiële kosten.

5.2 Organisatie & Personeel Rijk (O&P Rijk)

Exploitatieoverzicht

Tabel 22 Exploitatieoverzicht Baten-lastenagentschap O&P-Rijk
(Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties suppletoire begroting	(3) = (1) + (2) Totaal geraamd
Baten			
- Omzet	362.210	42.000	320.210
<i>waarvan omzet moederdepartement</i>	168.237	- 2.000	166.237
<i>waarvan omzet overige departementen</i>	191.922	40.000	151.922
<i>waarvan omzet derden</i>	2.051	0	2.051
Rentebaten	0	0	0
Vrijval voorzieningen	175	0	175
Bijzondere baten	0	0	0
Totaal baten	362.385	42.000	320.385
Lasten			
Apparaatskosten	360.332	42.000	318.332
- Personele kosten	210.159	0	210.159
<i>waarvan eigen personeel</i>	181.289	0	181.289
<i>waarvan inhuur externen</i>	23.776	0	23.776
<i>waarvan overige personele kosten</i>	5.094	0	5.094
- Materiële kosten	150.173	42.000	108.173
<i>waarvan apparaat ICT</i>	13.694	0	13.694
<i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>	47.792	0	47.792
<i>waarvan overige materiële kosten</i>	88.687	42.000	46.687
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	0	0	0
Rentelasten	0	0	0
Afschrijvingskosten	2.053	0	2.053
- Materieel	102	0	102
<i>waarvan apparaat ICT</i>	102	0	102
<i>waarvan overige materiële afschrijvingskosten</i>	0	0	0
- Immaterieel	1.951	0	1.951
Overige lasten	0	0	0
<i>waarvan dotaties voorzieningen</i>	0	0	0
<i>waarvan bijzondere lasten</i>	0	0	0
Totaal lasten	362.385	42.000	320.385
Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening	0	0	0
Agentschapsdeel Vpb-lasten	0	0	0
Saldo van baten en lasten	0	0	0

Toelichting

Baten

De wijziging ten opzichte van de ontwerpbegroting 2025 betreft een daling van de baten met € 42,0 mln. betreffende omzet WWplus en een

daling van de kosten met € 42,0 mln. betreffende kosten WWplus.

Per 1 juli 2024 heeft WWplus de uitvoering van de bovenwettelijke ontslaguitkeringen sector Rijk overgenomen van de Algemene Pensioen Groep (APG). O&P Rijk is als gedelegeerd opdrachtgever verantwoordelijk voor de betaling van de dienstverlening WWplus (Uitkeringen en Uitvoeringskosten) en de een-op-een-doorbelasting naar de departementen waar de uitkeringsgerechtigden hebben gewerkt.

Deze kasstromen, binnenkomend € 42,0 mln. en uitgaand € 42,0 mln., zijn in de ontwerpbegroting 2025 opgenomen als bate en als last. Gedurende 2024 is O&P Rijk tot de conclusie gekomen dat deze presentatie de staat van baten en lasten van O&P Rijk opblaast en het beter zou zijn deze stromen te verantwoorden via de balans. Hiertoe is een position paper geschreven en ter beoordeling verzonden aan het kerndepartement, die heeft hier positief op gereageerd. De ADR heeft dit vervolgens volledig geaccepteerd.

Lasten

De lasten zijn gedaald met € 42,0 mln. betreffende kosten WWplus. Hiervoor geldt dezelfde toelichting als de baten.

Kasstroomoverzicht

Tabel 23 Kasstroomoverzicht O&P-Rijk (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties suppletoire begroting	(3) = (1) + (2) Totaal geraamd
1. Rekening courant RHB 1 januari + depositorekeningen	37.909	0	37.909
+/- totaal ontvangsten operationele kasstroom	362.210	0	362.210
-/- totaal uitgaven operationele kasstroom	376.507	0	376.507
2. Totaal operationele kasstroom	14.297	0	14.297
-/- totaal investeringen	- 2.053	0	- 2.053
+/- totaal boekwaarde desinvesteringen	0	0	0
3. Totaal investeringskasstroom	- 2.053	0	- 2.053
-/- eenmalige uitkering aan moederdepartement	0	0	0
+/- eenmalige storting door moederdepartement	0	0	0
-/- aflossingen op leningen	0	0	0
+/- beroep op leenfaciliteit	0	0	0
4. Totaal financieringskasstroom	0	0	0
5. Rekening courant RHB 31 december + stand depositorekeningen (=1+2+3+4)	21.559	0	21.559

Toelichting

Het kasstroomoverzicht is niet gewijzigd, aangezien de kasstromen WWplus blijven lopen via O&P en alleen de presentatie van de WW-plus gelden niet langer worden geboekt via de staat van baten en lasten, maar via de balans.